

PROJEKT

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI
GMINY CHEŁMIEC NA LATA 2016 - 2020

Spis treści

I.	Wprowadzenie	4
	Przesłanki przystąpienia do sporządzania Programu Rewitalizacji Gminy	4
	Terminologia.....	7
	Podstawa prawna	10
	Cel i zakres powstania Gminnego Programu Rewitalizacji gminy	12
	Sposób sporządzania Gminnego Programu Rewitalizacji gminy	14
	Wykorzystane dane statystyczne – uwagi metodologiczne	16
II.	Charakterystyka gminy	18
	Położenie	18
	Turystyka	20
	Miejscowości	21
	Charakterystyka obecnej sytuacji gminy	23
	Gospodarka	23
	Społeczeństwo	25
	Przestrzeganie prawa	26
III.	Wewnętrzne zróżnicowanie gminy	30
	Gospodarka	30
	Społeczeństwo	31
	Przestrzeganie prawa	36
	Infrastruktura kulturalna i sportowo-rekreacyjna.....	39
	Działalność organizacji pozarządowych.....	40
IV.	Założenia Gminnego Programu Rewitalizacji	44
	Cel rewitalizacji i okres programowania.....	44
	Analiza i sposób wyznaczenia obszaru kryzysowego	46
	Charakterystyka obszaru kryzysowego	47
	Obszar I – „Chełmiec”	48
	Obszar II – „Wielopole”	49
	Obszar III – „Dąbrowa”	50
	Wyprowadzenie ze stanu kryzysowego	51
	Obszar I „Chełmiec”	51
	Obszar II – „Wielopole”	51
	Obszar III – „Dąbrowa”	52
	Projekty rewitalizacyjne	53

Obszar I „Chełmiec”	53
Obszar II „Wielopole”	56
Obszar III „Dąbrowa”	63
Oczekiwane efekty realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji	69
Wizja realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji	69
Wskaźniki oczekiwanych efektów projektów rewitalizacji dla podobszarów	70
Wskaźnik oczekiwanych efektów projektów rewitalizacji dla całej gminy	72
Analiza SWOT – zagrożenia dla realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji	72
V. Nawiązanie do działań strategicznych wyższego szczebla	76
1. Strategia Rozwoju Województwa Małopolskiego na lata 2011-2020.....	76
2. Strategia rozwoju Gminy Chełmiec na lata 2013-2020	78
3. Strategia rozwiązywania problemów społecznych w Gminie Chełmiec na lata 2014-2020	84
VI. Plan finansowy realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji	87
VII. System wdrażania oraz ewaluacji programu.....	88
Wdrażanie Gminnego Programu Rewitalizacji	88
Ewaluacja i monitorowanie realizacji programu	90
Partycypacja i sposób komunikacji ze społecznością lokalną.....	91
VIII. Podsumowanie	93
IX. Spis wykresów i ilustracji.....	94

I. Wprowadzenie

Przesłanki przystąpienia do sporządzania Programu Rewitalizacji Gminy

Gmina Chełmiec od lat stanowi jedną z najprężniej rozwijających się gmin w Polsce. Jest liderem wśród gmin wiejskich co potwierdzają niezależne oceny i miejsca zajmowane przez Gminę w ogólnopolskich rankingach. Jednym z nich jest organizowany przez Związek Powiatów Polskich ranking gmin w którym od szeregu lat Gmina Chełmiec plasuje się w ścisłej czołówce. Od przeszło trzech lat Gmina Chełmiec zajmuje pierwsze miejsce w rankingu, w kategorii gmin wiejskich. Jest to tylko przykład docenienia ale i znak rozwoju gminy ponieważ zastój oznaczałby cofanie się na tle innych gmin. Gmina chcąc się rozwijać musi przyjmować nie tylko perspektywę wieloletnią ale i szczegółową w swoich działaniach. Jako lider, dając przykład i chcąc zachować swoją pozycję musi wyznaczać nowe standardy w działaniach samorządu. Samorządu który, nie tylko z definicji ale i praktyki działania oznacza wspólnotę osób zamieszkujących dane terytorium.

Długookresowość

Wyznaczanie wieloletniej perspektywy w działaniach gminy to z jednej strony znak wyjścia poza konieczność, którą jest działanie nastawione na „tu” i „teraz” charakterystyczne dla podmiotów słabych, młodych i niedoświadczonych. Prężnie działająca gmina musi w swoich działaniach przewidywać w dalekiej perspektywie zagrożenia stojące przed nią a mogące stanowić przeszkodę dla podtrzymania, lub wręcz zachwiania rozwoju. Daleka

perspektywa pozwala także podejmować się działań o zwiększonej skali, które wymagają dłuższego czasu na swoją realizację lub zwiększonych środków, które można zgromadzić tylko w wieloletniej perspektywie. To także możliwość wykorzystywania szans jakie dają również prężnie rozwijające się jednostki terytorialne wyższego szczebla, takie jak powiat, województwo, kraj i cała wspólnota europejska. Wspólna koordynacja działań na tych wszystkich poziomach oraz w wielu powiązanych ze sobą sferach pozwala na wsparcie oraz wzmocnienie działań i osiąganie efektów nie tylko w sposób efektywny ale i całościowych. Efektywność oznacza, że działania jednego z podmiotów nie są znoszone lub osłabiane przez działania innego podmiotu, który w tym czasie innymi drogami, lub w innej sferze dąży do podobnego celu jakim jest dobrostan ludzi. Całościowość oznacza, że żaden z podmiotów nie jest wyłączony, nie tylko z samych działań ale i ich efekty obejmują jego terytorium.

Komplementarność

Jak już wspomniano, jednym z celów podejmowania działań długookresowych jest osiąganie efektów trudnych, złożonych i wymagających wieloletniej perspektywy. Zbiorem takich celów są wszelkie cele związane z działaniami polityk publicznych, które ze swej natury są niezwykle złożone, wymagające wiele czasu i wspomnianej wieloletniej, a często wielopokoleniowej perspektywy czasu.

Przykładem takich polityk publicznych są wszelkie działania ukierunkowane na walkę z bezrobociem. Bezrobocie jest zjawiskiem mającym szeroki wpływ na całe społeczeństwo. Jej skutkiem jest ubóstwo całych rodzin a więc jego ofiarami padają nie tylko osoby bezpośrednio dotknięte, które możemy nazwać bezrobotnymi ale i ich rodziny, otoczenie, sąsiedzi. Jej efekty są długotrwałe wpływając na poziom życia rodzin w długoletniej perspektywie a często wręcz wielopokoleniowej, gdy dzieci „dziedziczą” biedę, bezradność życiową i poczucie braku sprawczości. Efektem jest także ubytek gospodarczy ponieważ z jednej strony bezrobocie jest marnotrawstwem cennego zasobu ludzkiego a z drugiej powoduje rozkwit szarej strefy i skutki finansowe dla całego państwa. Ale także na drugim końcu spektrum obszerności oddziaływania są efekty psychologiczne dla poszczególnych osób związane z obniżeniem poczucia własnej wartości, poczuciem bezradności oraz biernością objawiającą się także brakiem uczestnictwa w życiu wspólnoty sąsiedzkiej,

obniżeniem kapitału społecznego aż do apatii i braku samorządności. Rozległość skutków i powiązań z innymi zjawiskami życia społecznego, gospodarczego i rodzinnego powoduje, że walkę z tego typu zjawiskiem należy podejmować w równie rozległy, złożony i komplementarny sposób dodając do tego działania na wszystkich szczeblach w zakresie gospodarki, edukacji i kapitału społecznego. Działania zmierzające do ograniczenia negatywnych skutków bezrobocia nie mogą występować samodzielnie nie obejmując jego przyczyn. Z jednej strony skuteczne działania muszą być prowadzone na skalę globalną i krajową w zakresie stymulowania gospodarki, zapewnienia stabilności administracyjnej i prawnej, czy obniżenia kosztów pracy co sumarycznie wpływa na niwelowanie samych przyczyn pogłębiania się bezrobocia. Z drugiej strony muszą temu towarzyszyć działania na niższych szczeblach, np. przeciwdziałające powstawaniu bezrobocia strukturalnego, pobudzające lokalną gospodarkę oraz aktywizujące samych bezrobotnych. Żadne z tych działań prowadzone samodzielnie w sposób nieskoordynowany nie przyniesie po zsumowaniu efektu możliwego do osiągnięcia tylko w skoordynowany sposób, gdy poszczególne działania wspierają się nawzajem będąc komplementarnymi, uzupełniając się i wzmacniając.

Kompleksowość

Złożone strategie działania muszą także brać pod uwagę swoje otoczenie. Gmina działa w wielu aspektach i choć jej głównym celem jest ostatecznie człowiek, mieszkaniec danego terytorium, to gmina zajmuje się wieloma aspektami jego życia. Aspekty te nie są ze sobą połączone jedynie w osobie pojedynczego mieszkańca, ale i poszczególne działania pozornie oddzielne wpływają na siebie. Dlatego też planowanie strategiczne wymaga uwzględnienia nawet pośrednich powiązań o których już wspomniano. Ale planowanie strategiczne wymaga aby podejmowano działania we wszelkich aspektach. Nie można pozwolić aby np. skupienie wysiłków wystąpiło tylko w aspekcie ekonomicznym czy infrastrukturalnym z pominięciem aspektów społecznych, budowania kapitału społecznego i siły lokalnej społeczności. Taka lokalna, terytorialna zbiorowość połączona tylko wspólną dbałością o jakość dróg nie mogła by się rozwijać w dłuższej perspektywie w sposób zrównoważony i naprawdę efektywny. Człowiek jako twór złożony, podobnie jak społeczność

lokalna posiada wiele potrzeb. Z jednej strony rozwoju ekonomicznego i infrastrukturalnego ale także kulturalnego i intelektualnego. Inaczej, taka jednostronnie zaawansowana społeczność będzie w rzeczywistości w stagnacji, nie mogąc rozwinąć się do wyższego poziomu rozwoju. Społeczność lokalna jaką jest samorząd gminny nie może odpowiadać tylko na kolejne potrzeby wyższego szczebla, które aktywizują się po zaspokojeniu potrzeb szczebla niższego. Przewidywanie i planowanie przyszłościowe wymaga aby te przyszłe potrzeby mogły być realizowane zanim powstanie zapotrzebowanie. Gminne plany biorą pod uwagę życie kulturalne czy dziedzictwo historyczne wcześniej niż sami mieszkańcy poczują potrzebę uczestnictwa w tych sferach życia. Celem jest rozwój, nie stagnacja a więc otoczenie, społeczność lokalna i samorządowa ma wspierać i motywować do rozwoju, ponieważ poprzez rozwój jednostek sama się rozwija i wzmacnia.

Powyższe uwarunkowania i etap rozwoju na którym znajduje się obecnie Gmina Chełmiec sprawiają, że powstała potrzeba nie tylko planowania strategicznego w zakresie rozwoju w ogóle oraz rozwiązywania problemów społecznych, ale także rewitalizacji. Rewitalizacja w niniejszym ujęciu nie sprowadza się do prostej poprawy warunków techniczno-przestrzennych życia mieszkańców, ale ma także wziąć pod uwagę powiązania z problemami życia społecznego. W szczególności, problemy życia społecznego oznaczają występowanie negatywnych zjawisk bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego czy niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym. Niniejszy program stanowi próbę strategicznego zaplanowania walki z tymi negatywnymi zjawiskami w powiązaniu z problemami życia gospodarczego, środowiskowego, przestrzenno-funkcjonalnego czy technicznego wypełniając tym samym konieczność działania kompleksowego i komplementarnego.

Terminologia¹

Rewitalizacja – to kompleksowy proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych poprzez działania całościowe (powiązane wzajemnie przedsięwzięcia

¹ Wytyczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020, Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju, Warszawa, 3 lipca 2015r.

obejmujące kwestie społeczne oraz gospodarcze lub przestrzenno-funkcjonalne lub techniczne lub środowiskowe), integrujące interwencję na rzecz społeczności lokalnej, przestrzeni i lokalnej gospodarki, skoncentrowane terytorialnie i prowadzone w sposób zaplanowany oraz zintegrowany poprzez programy rewitalizacji. Rewitalizacja zakłada optymalne wykorzystanie specyficznych uwarunkowań danego obszaru oraz wzmocnienie jego lokalnych potencjałów (w tym także kulturowych) i jest procesem wieloletnim, prowadzonym przez interesariuszy (m.in. przedsiębiorców, organizacje pozarządowe, właściciele nieruchomości, organy władzy publicznej, etc.) tego procesu, w tym przede wszystkim we współpracy z lokalną społecznością. Działania służące wspieraniu procesów rewitalizacji prowadzone są w sposób spójny: wewnątrz (poszczególne działania pomiędzy sobą) oraz zewnątrz (z lokalnymi politykami sektorowymi, np. transportową, energetyczną, celami i kierunkami wynikającymi z dokumentów strategicznych i planistycznych). Dla prowadzenia rewitalizacji wymagane są:

- a) uwzględnienie rewitalizacji jako istotnego elementu całościowej wizji rozwoju gminy;
- b) pełna diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru rewitalizacji oraz analizie dotyczących go problemów; diagnoza obejmuje kwestie społeczne oraz gospodarcze lub przestrzenno-funkcjonalne lub techniczne lub środowiskowe;
- c) ustalenie hierarchii potrzeb w zakresie działań rewitalizacyjnych;
- d) właściwy dobór narzędzi i interwencji do potrzeb i uwarunkowań danego obszaru;
- e) zsynchronizowanie działań w sferze społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej, środowiskowej;
- f) koordynacja prowadzonych działań oraz monitorowanie i ewaluacja skuteczności rewitalizacji;
- g) realizacja wynikającej z art. 5 ust. 1 rozporządzenia ogólnej zasady partnerstwa polegającej na włączeniu partnerów w procesy programowania i realizacji projektów rewitalizacyjnych w ramach programów operacyjnych oraz konsekwentnego, otwartego i trwałego dialogu z tymi podmiotami i grupami, których rezultaty rewitalizacji mają dotyczyć.

Rewitalizacja jest prowadzona zgodnie z zasadami zawartymi w Umowie Partnerstwa, a w szczególności z zasadami polityki przestrzennej zawartymi w rozdziale 1.5.4 Umowy Partnerstwa.

Stan kryzysowy – stan spowodowany koncentracją negatywnych zjawisk społecznych (w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym), współwystępujących z negatywnymi zjawiskami w co najmniej jednej z następujących sfer:

- a) gospodarczej (w szczególności w zakresie niskiego stopnia przedsiębiorczości, słabej kondycji lokalnych przedsiębiorstw),
- b) środowiskowej (w szczególności w zakresie przekroczenia standardów jakości środowiska, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia, ludzi bądź stanu środowiska),
- c) przestrzenno-funkcjonalnej (w szczególności w zakresie niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną, braku dostępu do podstawowych usług lub ich niskiej jakości, niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej, deficytu lub niskiej jakości terenów publicznych),
- d) technicznej (w szczególności w zakresie degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym, oraz braku funkcjonowania rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska).

Skalę negatywnych zjawisk odzwierciedlają mierniki rozwoju opisujące powyższe sfery, które wskazują na niski poziom rozwoju lub dokumentują silną dynamikę spadku poziomu rozwoju, w odniesieniu do wartości dla całej gminy.

Obszar zdegradowany – obszar, na którym zidentyfikowano stan kryzysowy. Dotyczy to najczęściej obszarów miejskich, ale także wiejskich. Obszar zdegradowany może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic pod warunkiem stwierdzenia sytuacji kryzysowej na każdym z podobszarów.

Obszar rewitalizacji - obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechującego się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, o których mowa w pkt „stan kryzysowy”, na którym, z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego, zamierza się prowadzić rewitalizację. Obszar rewitalizacji może być podzielony na podobszary, w tym

podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic, lecz nie może obejmować terenów większych niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkałych przez więcej niż 30% mieszkańców gminy. W skład obszaru rewitalizacji mogą wejść obszary występowania problemów przestrzennych, takich jak tereny poprzemysłowe (w tym poportowe i powydobywcze), powojkowe lub pokolejowe, wyłącznie w przypadku, gdy przewidziane dla nich działania są ściśle powiązane z celami rewitalizacji dla danego obszaru rewitalizacji.

Program rewitalizacji² - inicjowany, opracowany i uchwalony przez radę gminy, na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013 r. poz. 594, z późn. zm.), wieloletni program działań w sferze społecznej oraz gospodarczej lub przestrzenno-funkcjonalnej lub technicznej lub środowiskowej, zmierzający do wyprowadzenia obszarów rewitalizacji ze stanu kryzysowego oraz stworzenia warunków do ich zrównoważonego rozwoju, stanowiący narzędzie planowania, koordynowania i integrowania różnorodnych aktywności w ramach rewitalizacji.

Projekt rewitalizacyjny - projekt w rozumieniu art. 2 pkt 18 ustawy, wynikający z programu rewitalizacji, tj. zaplanowany w programie rewitalizacji i ukierunkowany na osiągnięcie jego celów albo logicznie powiązany z treścią i celami programu rewitalizacji, zgłoszony do objęcia albo objęty współfinansowaniem UE z jednego z funduszy strukturalnych albo Funduszu Spójności w ramach programu operacyjnego. Wynikanie projektu rewitalizacyjnego z programu rewitalizacji oznacza zatem albo wskazanie (wymienienie) go wprost w programie rewitalizacji albo określenie go w ogólnym (zbiorczym) opisie innych, uzupełniających rodzajów działań rewitalizacyjnych.

Podstawa prawna

Podstawowym dokumentem prawnym, służącym jako podstawa do sporządzenia Gminnego Planu Rewitalizacji jest Ustawa o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 roku, ogłoszona w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej w dniu 3 listopada 2015 roku, która

² Programami rewitalizacji są np. lokalne programy rewitalizacji, miejskie programy rewitalizacji, gminne programy rewitalizacji itp.

weszła w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia z wyjątkiem art., 37, wchodzącego w życie z dniem 1 stycznia 2016 roku.

Dokumentem o charakterze pomocniczym są „Wytyczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020”. „Podstawowym celem Wytycznych jest ujednoczenie warunków i procedur wdrażania programów operacyjnych na lata 2014-2020 w zakresie projektów realizujących cele rewitalizacji. Dokumentem odniesienia dla Wytycznych jest Umowa Partnerstwa, która formułuje wyzwania związane z zapewnieniem warunków dla właściwej rewitalizacji, tj. zintegrowanego, kompleksowego oraz przygotowanego i prowadzonego z uwzględnieniem realnej partycypacji społecznej przeciwdziałania procesom degradacji obszarów dotkniętych kryzysem.”³

Dokument ten jasno określa wymaganą zawartość programu rewitalizacji w artykule 5 pkt 1 o treści:

„Program rewitalizacji zawiera co najmniej:

- a) opis powiązań programu z dokumentami strategicznymi i planistycznymi gminy;
- b) diagnozę czynników i zjawisk kryzysowych oraz skalę i charakter potrzeb rewitalizacyjnych;
- c) zasięgi przestrzenne obszaru/obszarów rewitalizacji, tj. określenie, w oparciu o inne dokumenty strategiczne gminy lub diagnozę i identyfikację potrzeb rewitalizacyjnych, terytorium/terytoriów najbardziej wymagających wsparcia;
- d) wizję stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji (planowany efekt rewitalizacji);
- e) cele rewitalizacji oraz odpowiadające zidentyfikowanym potrzebom rewitalizacyjnym kierunki działań mających na celu eliminację lub ograniczenie negatywnych zjawisk;
- f) listę planowanych, podstawowych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych wraz z ich opisami zawierającymi, w odniesieniu do każdego projektu/przedsięwzięcia rewitalizacyjnego, co najmniej: nazwę i wskazanie podmiotów go realizujących, zakres realizowanych zadań, lokalizację (miejsce przeprowadzenia danego projektu), szacowaną wartość, prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji;

³ Źródło: <https://www.funduszeuropejskie.gov.pl/strony/o-funduszach/dokumenty/wytyczne-w-zakresie-rewitalizacji-w-programach-operacyjnych-na-lata-2014-2020/>

- g) charakterystykę pozostałych rodzajów przedsięwzięć rewitalizacyjnych realizujących kierunki działań, mających na celu eliminację lub ograniczenie negatywnych zjawisk powodujących sytuację kryzysową;
- h) mechanizmy zapewnienia komplementarności między poszczególnymi projektami/przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi oraz pomiędzy działaniami różnych podmiotów i funduszy na obszarze objętym programem rewitalizacji;
- i) indykatywne ramy finansowe w odniesieniu do przedsięwzięć, o których mowa w lit. f oraz g, z indykatywnymi wielkościami środków finansowych z różnych źródeł (także spoza funduszy polityki spójności na lata 2014-2020 – publiczne i prywatne środki krajowe w celu realizacji zasady dodatkowości środków UE);
- j) mechanizmy włączenia mieszkańców, przedsiębiorców i innych podmiotów i grup aktywnych na terenie gminy w proces rewitalizacji;
- k) system realizacji (wdrażania) programu rewitalizacji;
- l) system monitoringu i oceny skuteczności działań i system wprowadzania modyfikacji w reakcji na zmiany w otoczeniu programu.

Cel i zakres powstania Gminnego Programu Rewitalizacji gminy

Celem sporządzanego Gminnego Planu Rewitalizacji Gminy Chełmiec jest wyznaczenie oraz opisanie obszaru kryzysowego o szczególnie dużym natężeniu zjawisk negatywnych. Następnie w ramach wdrażania i realizacji programów rewitalizacyjnych, celem końcowym zaplanowanego w Gminnym Programie Rewitalizacji działania rewitalizacyjnym jest wyprowadzenie wskazanych obszarów z stanu sytuacji kryzysowej.

Pierwszym etapem na drodze do tego celu jest wyznaczenie obszarów zdegradowanych. Następuje to na drodze wieloetapowej analizy złożonej z dwu zasadniczych członów. Pierwszym z nich jest analiza o charakterze eksploracyjnym mająca na celu wyłonienie potencjalnych obszarów kryzysowych, których stan następnie podlega pogłębionej analizie mającej na celu weryfikację i ewentualne potwierdzenie hipotezy, równoznaczne z uznaniem badanego obszaru za obszar o zwiększonym natężeniu zjawisk negatywnych. Analiza o charakterze eksploracyjnym obejmuje swoim zakresem

zainteresowań obszar całej Gminy Chełmiec, a także nie ogranicza się tematycznie. Drugi z członów skupia się na analizie wybranych obszarów o potencjalnie zdegradowanym charakterze i ma na celu odkrycie rzeczywistego stanu tego obszaru przy uwzględnieniu współwystępowania stanów kryzysowych w sferach społecznej oraz gospodarczej lub środowiskowej lub przestrzenno-funkcjonalnej lub technicznej. Stan kryzysowy w sferze społecznej jest tu rozumiany jako stan szczególnego nasilenia stanów kryzysowych takich jak bezrobocie, wysoki poziom ubóstwa, trudne warunki mieszkaniowe, wysoki poziom przestępczości czy niski poziom przedsiębiorczości. Diagnoza stanów kryzysowych we wszystkich sferach następuje za pomocą połączonych metod jakościowych (np. opinie mieszkańców, ekspertów, radnych) oraz ilościowych (wskaźniki liczbowe). Za ich pomocą porównując natężenie zjawisk negatywnych na potencjalnym obszarze zdegradowanym oraz na pozostałym terytorium gminy uzyskujemy wartość różnicy pomiędzy tymi obszarami i obraz obszaru zdegradowanego na tle całej gminy.

Kolejnym etapem jest zaplanowanie ścieżki wyjścia z sytuacji kryzysowej zaplanowanej jako zespół projektów rewitalizacyjnych które wspólnie zazębiając się i łącząc swe efekty wpływają na poprawę sytuacji zdegradowanego obszaru. Działania w postaci projektów rewitalizacyjnych powinny być spójne, integrując współpracę w trzech obszarach: zagospodarowania przestrzennego, gospodarczej i społecznej oraz prowadzić wspólnie do poprawy jakości życia mieszkańców, przywrócenia ładu przestrzennego, ożywienia gospodarczego i prowadzić do odbudowy i wzmocnienia więzi społecznych. Ponadto działania te powinny wpisywać się za pośrednictwem efektów swoich działań w całość planów strategicznych gminy, takich jak „Strategia rozwoju gminy” czy „Strategia rozwiązywania problemów społecznych”.

Etap 1
Wyznaczenie
obszarów
zdegradowanych

- analiza o charakterze eksploracyjnym
- diagnoza stanów kryzysowych

Etap 2
Zaplanowanie
ścieżki wyjścia z
sytuacji
kryzysowej

- porządana wizja obszarów zdegradowanych
- projekty rewitalizacyjne

Sposób sporządzania Gminnego Programu Rewitalizacji gminy

Pierwszym etapem był etap przygotowawczy trwający między grudniem 2015 roku a styczniem 2016 roku, który składał się z eksploracji stanu gminy i wstępnego określania sfer zagrożenia w kwestii problemów społecznych oraz obszarów nasilenia tych zjawisk. Miał on na celu stwierdzenie zasadności przystępowania do sporządzania Gminnego Programu Rewitalizacji. W tym etapie poza ogólną eksploracją danych statystycznych z Banku Danych Regionalnych GUS, przeprowadzono spotkanie konsultacyjne z mieszkańcami, radnymi gminy oraz pracownikami Urzędu Gminy na którym nakreślono zebrany charakter gminnych programów rewitalizacyjnych oraz przeprowadzono rozmowę na temat potencjalnych sfer zagrożenia oraz obszarów o szczególnym nasileniu negatywnych zjawisk społecznych, gospodarczych, przestrzenno-funkcjonalnych, technicznych lub środowiskowych. W trakcie prac przygotowawczych przeprowadzono także rozmowy z pracownikami Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz Straży Gminnej na temat negatywnych zjawisk społecznych występujących na terenie gminy. Zebrane informacje i opinie pozwoliły ustalić zasadność przystąpienia do sporządzania Gminnego Programu

Rewitalizacji oraz zebrać wstępne pomysły kierunków postępowania mającego na celu wyjście ze stanów kryzysowych oraz zarysy programów rewitalizacyjnych.

Drugim etapem mającym miejsce na przełomie lutego i grudnia 2016 roku było uchwalenie przez radę gminy przystąpienia do sporządzania Gminnego Programu Rewitalizacji oraz sporządzenie niniejszego dokumentu w formie Projektu Gminnego Programu Rewitalizacji.

Trzeci etap stanowił etap konsultacji. Konsultacje przebiegały wielostopniowo. Pierwszym z nich było konsultacja zamieszczonego na stronie gminy projektu Gminnego Programu Rewitalizacji do którego mieszkańcy zgłaszali uwagi oraz projekty rewitalizacyjne drogą elektroniczną na podany adres e-mail. Drugim było spotkanie informacyjno-konsultacyjne zorganizowane w połowie lutego 2016 roku na którym będzie można uzyskać informacje oraz zgłaszać uwagi i projekty do Gminnego Programu Rewitalizacji. Po spotkaniu zostało przeprowadzone badanie opinii za pomocą kwestionariusza ankiety dotyczące projektu Gminnego Programu Rewitalizacji. Trzecim stopniem odbywającym się równolegle były konsultacje projektu z innymi instytucjami rządowymi i samorządowymi. Każdy ze stopni konsultacji został podsumowany stosownym sprawozdaniem włączonym do projektu.

Czwartym i ostatnim etapem sporządzania jest modyfikacja projektu Gminnego Programu Rewitalizacji, uchwalenie przez Radę Gminy Gminnego Programu Rewitalizacji oraz rozpoczęcie wdrażania realizacji programu.

Tabela 1: Etapy sporządzania Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Chełmiec

Wykorzystane dane statystyczne – uwagi metodologiczne

Zebranie danych statystycznych na potrzeby sporządzenia Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Chełmiec naraża wielu problemów.

1. Nie ma jednolitej bazy danych kompilującej dane statystyczne z różnych źródeł.
2. Każda z instytucji o ile zbiera dane statystyczne robi to w odmienny sposób, często rozproszony tak, że uzyskanie statystyk zagregowanych jest bardzo czasochłonne lub wręcz w praktyce niemożliwe. Pomimo teoretycznego posiadania informacji przez instytucje, nie są one agregowane w żaden sposób a często nadal są zawarte w dokumentach papierowych co powoduje, że ewentualny proces ich agregacji byłby zbyt czasochłonny aby móc je uzyskać. Korzystano z danych agregowanych na różnym poziomie, niemniej punktem wyjścia zawsze były dane jakościowe pochodzące z

wywiadów z mieszkańcami oraz specjalistami a statystyki służyły pogłębieniu oraz potwierdzeniu informacji o charakterze jakościowym.

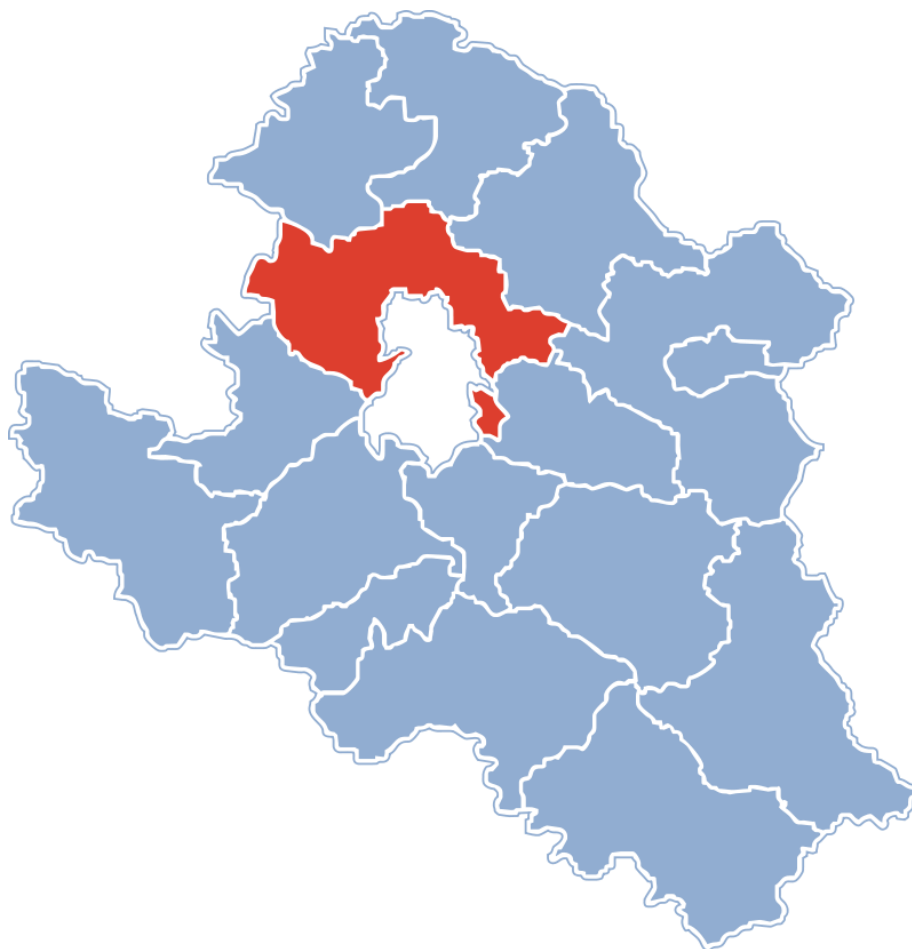
3. Agregacja danych (o ile następuje) zachodzi w różny sposób, na różnych poziomach oraz posługując się różnymi jednostkami terytorialnymi. Dla przykładu Główny Urząd Statystyczny posługuje się obszarami statystycznymi nie pokrywającymi się bezpośrednio z administracyjnym podziałem gminnych miejscowości (jest ich 25). Dlatego też występują tabele z danymi dla różnej liczby obszarów wchodzących w skład gminy Chełmiec. Uznano jednak, że są one zbyt cenne aby z nich rezygnować a ewentualne różnice wynikające z odmiennego zakresu terytorialnego na tyle małe, że dla celów niniejszej analizy możliwe do przyjęcia.
4. Różna częstotliwość udostępniania danych statystycznych. Niektóre instytucje mogły udostępnić dane statystyczne już z pierwszego kwartału 2016 roku, inne danymi za rok 2015 lub wcześniejszy (tak było w przypadku danych spisowych a narodowego spisu powszechnego). W niniejszym opracowaniu posługiwano się danymi najnowszymi jakie były dostępne dla danego rodzaju, stąd mogą występować statystyki pochodzące z różnych lat, jednak nie były one bezpośrednio z sobą zestawiane.

Uznano, że pomimo różnorodności danych oraz poziomu ich agregacji i czasu uzyskania są one wystarczająco informatywne dla potrzeb niniejszego opracowania, równocześnie unikając ich bezpośredniego porównywania dla zachowania poprawności metodologicznej.

II. Charakterystyka gminy

Położenie

Gmina Chełmiec położona jest w południowo-wschodniej części województwa małopolskiego. Znajdująca się w północnej części powiatu nowosądeckiego gmina zajmuje obszar 11201 ha stanowiąc 7% powierzchni powiatu i liczy 27386 mieszkańców co sprawia, że jest najludniejszą gminą wiejską w Polsce. Gmina Chełmiec znajduje się w bezpośredniej zarówno geograficznej jak i ekonomicznej bliskości gminy Nowy Sącz, którą terytorialnie otacza swoją południową granicą w kształt podkowy, tworząc jej północną, wschodnią i zachodnią granicę. W skład gminy Chełmiec wchodzi także licząca nieco ponad 400 mieszkańców wieś Kunów, będąca enklawą terytorialną w południowo-wschodniej części granic gminy Nowy Sącz. Z północno-zachodniej strony, gmina Chełmiec graniczy z powiatem limanowskim (gminą Limanowa). Następnie od północy z gminami Łososina Dolna oraz Gródek nad Dunajcem, od wschodu z gminą Korzenna oraz Grybów a z kierunku południowego z gminą Kamionka Wielka. Enklawa wsi Kunów graniczy ponadto z gminami Nowy Sącz, Kamionka Wielka i Nawojowa.

Rysunek II-1: Położenie Gminy Chełmiec względem Powiatu Nowosądeckiego

(źródło: wikimedia.org)

Geograficznie gmina Chełmiec jest rozdzielona w połowie doliną rzeki Dunajec przecinającą jej „podkowę” na dwie części.

Gmina położona jest na pograniczu Beskidu Wyspowego i Niskiego oraz Pogórza Ciężkowickiego, na lewym brzegu rzeki Dunajec. Tak atrakcyjne położenie gminy oraz liczne szlaki turystyczne stanowią bardzo dobre miejsce do wycieczek. W centrum gminy biorą początek szlaki turystyczne takie jak: żółty - rozpoczynający się na stacji PKP w Marcinkowicach i prowadzący w kierunku północnym nad Jezioro Rożnowskie , czerwony - rozpoczynający się w Zabełczu (podchodząc pod górę z przystanku autobusowego ulicą Zabelecką) biegnie przez Klimkówkę do Bartkowej nad Jeziorem Rożnowskim , niebieski - możemy na niego natrafić w Piątkowej idąc drogą w kierunku Łęgu. Oprócz typowych szlaków turystycznych oznaczonych trzema paskami, na terenie gminy znajdują się również

szlaki spacerowe i ścieżki dla rowerzystów górskich jak np. "Ścieżka leśna" w kompleksie leśnym w Chełmcu - Rdziostowie. Sytuacja ta jednak nie znajduje odzwierciedlenia w ilości obiektów turystycznego zbiorowego zakwaterowania, które tu nie funkcjonują.

Turystyka

„Warunki naturalne na części obszaru gminy Chełmiec sprzyjają uprawianiu różnorodnych form turystyki we wszystkich porach roku. Na turystów czekają atrakcyjne miejsca grzybobrania, polowania, wędkowania, uprawiania sportów na lotniach i paralotniach. Znaczne powierzchnie lasów obfitują w runo leśne, a szczególnie grzyby. Do głównych kierunków rozwoju turystyki i wypoczynku preferowanych dla tego terenu zaliczono: wędrówki piesze, ścieżki rowerowe, agroturystykę, różne formy rekreacji i wypoczynku dla rodzin miejskich, sporty zimowe, campingi, pola namiotowe. Turystyka piesza i rowerowa będzie nadal jedną z najważniejszych form turystyki w regionie. Gmina Chełmiec może być bazą wyjazdową w kierunku: Pienin, Nowego Sącza oraz Krynicy.

Cały obszar Gminy Chełmiec łączą dopływy rzeki Dunajec tworząc ciąg ekologiczny pomiędzy Beskidem Wyspowym, Beskidem Niskim i Pogórzem Ciężkowickim. Z centrum Gminy biorą początek szlaki turystyczne we wszystkich kierunkach Sądeckizny. Pogórska rzeźba terenu o łatwo dostępnych stokach, malowniczych lasach, czystym powietrzu i kryształowej wodzie w chłodnych kotlinach górskich, czyni tę część Kotliny Sądeckiej rejonem dla wypoczywających. Atrakcją są liczne pomniki przyrody, zabytki kultury i muzea. Do wspomnianych wyżej pomników przyrody należą: grupa drzew dawnego parku dworskiego w Chełmcu, drzewa w parku podworskim w Marcinkowicach, lipa o obwodzie 5,67 m koło szkoły w Kłęczanach, grupa drzew koło cmentarza w Chomranicach, grupa drzew w środku wsi w Świniarsku oraz grupa drzew wokół kościoła w Wielogłowach. We wsi Krasne Potockie znajduje się park krajobrazowy.

Dla tych, którzy preferują aktywny wypoczynek, np.: wczasy w siodle, istnieje możliwość korzystania z tras konnych brzegiem Dunajca - organizowany przez Sądecki Klub Jeździecki "Centaur" prowadzony przez braci Wodów w Wielogłowach. Klub zapewnia

dobrze wyszkolone konie ras szlachealnych, odpowiedni sprzęt jeździecki oraz fachowy instruktaż.

Turystom, którzy chcą poznać przyrodę i krajobraz Gminy polecić można wycieczkę do rezerwatu "Białowodzka Góra nad Dunajcem" (pow. 67,69 ha). Rola tego rezerwatu jest wielostronna. W jego granicach znalazły się zbiorowiska leśne i skalne z rzadkimi elementami florystycznymi. Białowodzka Góra tworzy boczne ramię długości 500 m, odchodzące od wierzchołka Rozdziela w kierunku wschodnim i kończące się stromymi stokami opadającymi ku Dunajcowi. Na grzbiecie góry i na jej południowych stokach występuje kilka grzęd skalnych bogatych w węglan wapnia. Najwyższe zgrupowanie skał (550 m n.p.m.), porośnięte sosną zwyczajną, nosi nazwę Zamczysko.

Na południowym zboczu góry, na zachód od skałek spływających z Zamczyska, występuje drzewostan dębowo - bukowy z dużym udziałem Brekini sp.. W runie rosną tutaj Turzyca orzęsiona, Kosmatka gajowa, Miodunka ćma, Przytulia Schultesa, Bluszcz pospolity, Wiechlina gajowa, Konwalia majowa i storczyki. W południowej części rezerwatu, wzdłuż potoku, pojawia się Buczyzna karpacka z dużym udziałem Jodły sp., w której runie występuje Żywokost sercowaty. Na wschodnim stoku Zamczyska rozwija się żyzny grąd przechodzący stopniowo w Buczynę karpacką. Znajduje się tutaj piękne stanowisko kwitnącego bluszczu, sięgającego wysoko w korony jodeł. Północne stoki w części północnej rezerwatu pokrywa Buczyzna karpacka wraz z Jodłą sp. jako wariant typowy dla tego regionu.”⁴

Miejscowości

W skład gminy wchodzi 27 miejscowości/sołectw: Biczycze Dolne, Biczycze Górne, Boguszowa, Chełmiec, Chomranice, Dąbrowa, Januszowa, Klęczany, Klimkówka, Krasne Potockie, Kunów, Kurów, Librantowa, Mała Wieś, Marcinkowice, Naściszowa, Niskowa, Paszyn, Piątkowa, Rdziosłów, Świniarsko, Trzetrzewina, Ubiad, Wielogłowy, Wielopole, Wola Kurowska, Wola Marcinkowska.

⁴ <http://www.chelmiec.iap.pl/?id=531&loca..>

GMINA CHEŁMIEC

Rysunek II-2 Podział administracyjny Gminy Chełmiec

Gmina Chełmiec będąc najludniejszą gminą wiejską w Polsce oraz ze względu na bliskość geograficzną względnie dużego ośrodka miejskiego, który niejako otacza swoim terytorium, wykształciła szczególny charakter. Gmina mimo, że jest gminą wiejską, jej ośrodek jakim jest wieś Chełmiec wykazuje cechy małomiasteczkowego ośrodka. Jest ku temu kilka przesłanek. Pierwszych z nich jest położenie geograficzne w połowie rozpiętości gminy oraz położenie przy drodze krajowej nr 28. We wsi Chełmiec znajduje placówka Straży Gminnej, siedziba gminy oraz główna obok nowo wybudowanego mostu na drodze krajowej 28 przeprawa mostowa z północnego-wschodu do miasta Nowego Sącza. Wieś Chełmiec stanowi także ośrodek przedsiębiorczości i kultury dla całej gminy. Oczywiście dla miejscowości znajdujących się na skrajach „podkowy” może nim być miasto Nowy Sącz, niemniej ze względu na konieczność przeprawy przez rzeki Dunajec i Kamienica w celu dotarcia co centrum i południowo zachodniej części miasta, wieś Chełmiec nadal jest ważnym ośrodkiem.

Charakterystyka obecnej sytuacji gminy

Gospodarka

RYNEK PRACY (STAN W DNIU 31 XII)		
Pracujący*		
ogółem	osoba	4172
mężczyźni	osoba	2637
kobiety	osoba	1535
Bezrobotni zarejestrowani		
ogółem	osoba	1601
mężczyźni	osoba	670
kobiety	osoba	931
Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym		
ogółem	%	9,2
kobiety	%	11,2
mężczyźni	%	7,3

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, Statystyczne Vademecum Samorządowca 2014

Należy stwierdzić, że obecnie rynek pracy w Chełmcu jest otwarty a mieszkańcy gminy korzystają z dużego rynku pracy, którym jest sąsiadujące miasto Nowy Sącz. Stopa bezrobocia w Gminie jest nieco niższa niż średnia krajowa co zapewne jest pochodną stosunkowo młodego wieku mieszkańców.

GOSPODARKA		
Podmioty gospodarki narodowej wpisane do rejestru REGON (stan w dniu 31 XII)		
ogółem	-	2074
sektor publiczny	-	50
sektor prywatny	-	2024
Jednostki wpisane do rejestru REGON wg sekcji PKD 2007		
Sekcja A - Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo	-	58

i rybactwo		
Sekcja B - Górnictwo i wydobywanie	-	2
Sekcja C - Przetwórstwo przemysłowe	-	210
Sekcja D - Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	-	1
Sekcja E - Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	-	18
Sekcja F - Budownictwo	-	365
Sekcja G - Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	-	567
Sekcja H - Transport i gospodarka magazynowa	-	151
Sekcja I - Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	-	38
Sekcja J - Informacja i komunikacja	-	43
Sekcja K - Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	-	49
Sekcja L - Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	-	26
Sekcja M - Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	-	142
Sekcja N - Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	-	44
Sekcja O - Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	-	7
Sekcja P - Edukacja	-	84
Sekcja Q - Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	-	85
Sekcja R - Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	-	37
Sekcja S i T - Pozostała działalność usługowa oraz Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	-	147
Sekcja U - Organizacje i zespoły eksterytorialne	-	0

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, Statystyczne Vademecum Samorządowca 2014

Jak widać w tabeli powyżej główną gałęzią gospodarki gminy są firmy budowlane i motoryzacyjne. Jest to częściowo związane z bliskością miasta Nowego Sącza i pełnieniem funkcji usługowych wobec jej mieszkańców

Spółeczeństwo

LUDNOŚĆ (STAN W DNIU 31 XII) *		
Ludność faktycznie zamieszkała		
ogółem	osoba	27386
kobiety	osoba	13651
mężczyźni	osoba	13735
Ludność według grup wieku:		
0-4 lat	osoba	1646
5-9 lat	osoba	1846
10-14 lat	osoba	1825
15-19 lat	osoba	2043
20-24 lat	osoba	2382
25-29 lat	osoba	2279
30-34 lat	osoba	2114
35-39 lat	osoba	2054
40-44 lat	osoba	1994
45-49 lat	osoba	1908
50-54 lat	osoba	1830
55-59 lat	osoba	1516
60-64 lat	osoba	1173
65-69 lat	osoba	850
70 lat i więcej	osoba	1926
Ludność na 1 km ² (gęstość zaludnienia)	osoba	245
Ludność w wieku:		
przedprodukcyjnym	osoba	6536
produkcyjnym	osoba	17493
poprodukcyjnym	osoba	3357
W % ogółem ludność w wieku:		
przedprodukcyjnym	%	23,9
produkcyjnym	%	63,9
poprodukcyjnym	%	12,3
Wskaźniki obciążenia demograficznego		
ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	osoba	56,6
ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym	osoba	51,4
ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	osoba	19,2

Kobiety na 100 mężczyzn	osoba	99
Na 1000 ludności:		
zgony	-	7,09
przyrost naturalny	-	4,4
urodzenia żywe	-	11,5
małżeństwa zawarte w ciągu roku	-	5,2
Saldo migracji na pobyt stały		
saldo migracji gminnych wewnętrznych	osoba	112
saldo migracji zagranicznych	osoba	-1

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, Statystyczne Vademecum Samorządowca 2014

Spółeczność Gminy Chełmiec charakteryzuje nieco niższy średni wiek niż referencyjne dane dla całego kraju czy regionu. Gminę zamieszkuje stosunkowo dużo ludzi młodych. Może być to spowodowane osiedlaniem się mieszkańców miasta Nowego Sącza w podmiejskiej gminie.

Przestrzeganie prawa

Lp.	Rodzaje wykroczeń zawartych w:	Środki oddziaływania wychowawczego (art. 41 k.w.)	Mandat		Wnioski do sądu	Sprawy przekazane innym organom lub instytucjom	Razem
			liczba	kwota			
1	Ustawie - Kodeks wykroczeń	564	826	134490	138	1	1529
a)	wykroczenia przeciwko porządkowi i spokojowi publicznemu	6	0	0	0	0	6
b)	wykroczenia przeciwko instytucjom państwowym, samorządowym i społecznym	0	0	0	0	0	0
c)	wykroczenia przeciwko bezpieczeństwu osób i mienia	87	1	100	0	0	88
d)	wykroczenia przeciwko bezpieczeństwu i porządkowi w	417	824	134290	138	0	1379

	komunikacji, w tym:						
	- ujawnione przez urzędzenia rejestrujące	28	824	134290	138	0	990
	- pozostałe naruszenia	389	0	0	0	0	389
e)	wykroczenia przeciwko osobie	0	0	0	0	0	0
f)	wykroczenia przeciwko zdrowiu	37	0	0	0	0	37
g)	wykroczenia przeciwko mieniu	0	0	0	0	0	0
h)	wykroczenia przeciwko interesom konsumentów	0	0	0	0	0	0
i)	wykroczenia przeciwko obyczajności publicznej	2	0	0	0	0	2
j)	wykroczenia przeciwko urządzeniom użytku publicznego	4	0	0	0	1	5
k)	szkodnictwo leśne, polne i ogrodowe	11	1	100	0	0	12
2	przepisach wprowadzających Kodeks pracy	0	0	0	0	0	0
3	ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi	237	0	0	0	0	237
4	ustawie o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych	37	1	100	0	0	38
5	ustawie o utrzymaniu czystości i porządku w gminach	270	5	1500	0	0	275
6	ustawie o ochronie zwierząt	63	0	0	0	0	63
7	ustawie o odpadach	57	1	250	0	0	58
		0	0	0	0	0	0

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY CHEŁMIEC NA LATA 2016 - 2020

8	ustawie - Prawo ochrony środowiska						
9	ustawie - Prawo o miarach	0	0	0	0	0	0
10	ustawie - Prawo wodne	0	0	0	0	0	0
11	ustawie o publicznym transporcie drogowym	0	0	0	0	0	0
12	ustawie o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami	0	0	0	0	0	0
13	ustawie o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt	13	0	0	0	0	13
14	ustawie o ochronie przyrody	2	0	0	0	0	2
15	ustawie o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji	0	0	0	0	0	0
16	ustawie o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych	0	0	0	0	0	0
17	ustawie o zużytych sprzęcie elektrycznym i elektronicznym	0	0	0	0	0	0
18	ustawie o bateriach i akumulatorach	0	0	0	0	0	0
19	ustawie - Kodeks wyborczy	0	0	0	0	0	0
20	aktach prawa miejscowego (przepisy porządkowe)	0	0	0	0	0	0
21	innych	0	0	0	0	0	0
OGÓŁEM		1243	833	136340	138	1	2215

Tabela 2 Ewidencja działań straży gminnej w 2015 roku

Źródło: Straż Gminna gminy Chełmiec

W roku 2015 Straż Gminna interweniowała 2215 razy stosując w 1243 przypadkach środki oddziaływania wychowawczego (art. 41 k.w.). Trzy najliczniejsze kategorie wykroczeń z którymi ma do czynienia Straż Gminna Gminy Chełmiec to:

1. wykroczenia przeciwko bezpieczeństwu i porządkowi w komunikacji (inne niż zarejestrowane przy użyciu fotoradaru) – 389 interwencji
2. wykroczenia dotyczące Naruszeń ustawy o Utrzymaniu Czystości i porządku w Gminach - 275 interwencji
3. wykroczenia dotyczące naruszeń Ustawy o Wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi - 237 interwencji

Są to wykroczenia powszechne, niemniej najdotkliwsze dla mieszkańców, dlatego też najczęściej zgłaszane służbom porządkowym. Jednocześnie w trakcie konsultacji te rodzaje naruszeń prawa były wskazywany przez mieszkańców jako uciążliwe.

III. Wewnętrzne zróżnicowanie gminy

Gospodarka

Miejscowość statystyczna		Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON				
		ogółem	w tym osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	wg rodzajów działalności		
				rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	przemysł i budownictwo	pozostała działalność
1	Biczyce Dolne	106	84	2	26	78
2	Biczyce Górne	18	18	1	3	14
3	Chełmiec	391	340	10	89	292
4	Chomranice	77	69	4	25	48
5	Dąbrowa	96	83	3	32	61
6	Januszowa	40	37	4	15	21
7	Kłęczany	72	54	1	15	56
8	Klimkówka	16	16	-	7	9
9	Krasne Potockie	46	43	6	11	29
10	Kunów	42	40	-	8	34
11	Kurów	11	10	1	6	4
12	Librantowa	107	93	6	30	71
13	Marcinkowice	113	94	1	26	86
14	Naściszowa	18	18	1	4	13
15	Niskowa	58	45	2	8	48
16	Paszyn	111	95	2	48	61
17	Piątkowa	109	90	1	53	55
18	Rdziostów	39	33	2	8	29
19	Świniarsko	211	188	5	61	145

20	Trzetrzewina	101	86	1	21	79
21	Ubiad	42	35	8	10	24
22	Wielogłowy	123	93	8	25	90
23	Wielopole	81	73	4	33	44
24	Wola Kurowska	10	9	2	3	5
25	Wola Marcinkowska	6	6	-	3	3

Tabela 3: Podmioty gospodarki narodowej w Gminie Chełmiec wg miejscowości statystycznych

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, Statystyczne Vademecum Samorządowca 2014

Jak widać wieś Chełmiec jest zdecydowanym liderem w zakresie ilości podmiotów gospodarczych. Jest to z jednej strony efektem wielkości samej miejscowości a z drugiej położenia geograficznego względem miasta Nowego Sącza wobec którego pełni także funkcję usługową. Szczególnie dobrze jest to widoczne w zakresie specjalizacji branżowej wśród podmiotów działających w Chełmcu, wśród których dominują podmioty z branży motoryzacyjnej i budowlanej.

Spółeczeństwo

Demografia

Miejscowość statystyczna		Ludność				
		ogółem	w tym kobiety	z liczby ogółem w wieku		
				przedprodukcyjnym	produkcyjnym	poprodukcyjnym
1	Biczyce Dolne	848	425	207	555	86
2	Biczyce Górne	569	278	150	342	77
3	Chełmiec	3 213	1 607	802	2 032	379
4	Chomranice	972	479	245	582	145
5	Dąbrowa	952	501	267	592	93
6	Januszowa	584	288	155	357	72
7	Kłęczany	1 123	559	274	693	156

8	Klimkówka	313	156	91	192	30
9	Krasne Potockie	964	493	271	556	137
10	Kunów	429	209	90	300	39
11	Kurów	133	66	24	80	29
12	Librantowa	1 192	615	330	743	119
13	Marcinkowice	2 128	1 058	516	1 370	242
14	Naściszowa	162	82	39	107	16
15	Niskowa	741	376	172	487	82
16	Paszyn	2 173	1 078	526	1 391	256
17	Piątkowa	1 517	754	396	956	165
18	Rdziostów	492	247	124	318	50
19	Świniarsko	2 923	1 463	789	1 851	283
20	Trzetrzewina	1 720	842	482	1 036	202
21	Ubiad	591	289	163	358	70
22	Wielogłowy	1 253	592	321	792	140
23	Wielopole	870	433	234	537	99
24	Wola Kurowska	245	122	86	129	30
25	Wola Marcinkowska	263	126	60	162	41

Tabela 4: Ludność Gminy Chełmiec wg. miejscowości statystycznych

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, Statystyczne Vademecum Samorządowca 2014

Najliczniejszymi miejscowościami w Gminie Chełmiec są Chełmiec, Świniarsko oraz Paszyn przy czym należy zaznaczyć, że Paszyn jest jedną z największych terytorialnie części gminy, podczas gdy Chełmiec oraz Świniarsko są jednymi z najbliższych geograficznie miejscowości w stosunku do Nowego Sącza i dla części mieszkańców stanowią „sypialnię” miasta w którym pracują. Marcinkowice są z kolei jedną z najmłodszych miejscowości w której aż 516 mieszkańców stanowią osoby w wieku przedprodukcyjnym. Stanowi to 38% ogólnej liczby mieszkańców Marcinkowic (wartość dla całej Polski wyniosła w 2014 roku 20,2%).

Edukacja

Miejscowość statystyczna	Edukacja i wychowanie					
	przedszkola		szkoły podstawowe		szkoły gimnazjalne	
	placówki	dzieci	szkoły	uczniowie	szkoły	uczniowie

1	Biczyce Dolne	1	80	1	115	1	40
2	Biczyce Górne	-	-	-	-	-	-
3	Chełmiec	1	14	2	381	1	270
4	Chomranice	-	-	1	93	1	155
5	Dąbrowa	-	-	-	-	-	-
6	Januszowa	-	-	1	65	-	-
7	Klęczany	-	-	1	81	-	-
8	Klimkówka	-	-	-	-	-	-
9	Krasne Potockie	-	-	1	61	-	-
10	Kunów	-	-	-	-	-	-
11	Kurów	-	-	-	-	-	-
12	Librantowa	-	-	1	99	1	54
13	Marcinkowice	-	-	1	142	1	70
14	Naściszowa	-	-	-	-	-	-
15	Niskowa	-	-	1	36	-	-
16	Paszyn	-	-	1	124	1	76
17	Piątkowa	1	15	1	187	1	97
18	Rdziostów	-	-	1	59	-	-
19	Świniarsko	-	-	1	224	1	118
20	Trzetrzewina	-	-	1	140	1	95
21	Ubiad	-	-	-	-	-	-
22	Wielogłowy	-	-	1	270	1	166
23	Wielopole	-	-	-	-	-	-
24	Wola Kurowska	-	-	-	-	-	-
25	Wola Marcinkowska	-	-	-	-	-	-

Tabela 5 Liczba dzieci uczęszczających do poszczególnych rodzajów szkół na terenie Gminy Chełmiec wg miejscowości statystycznych

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, Statystyczne Vademecum Samorządowca 2014

Miejscowość statystyczna	Placówki biblioteczne		
	biblioteki i filie	księgozbiór	komputery dostępne dla czytelników
1 Biczyce Dolne	-	-	-
2 Biczyce Górne	-	-	-
3 Chełmiec	1	20 648	4

4	Chomranice	1	9 150	1
5	Dąbrowa	-	-	-
6	Januszowa	-	-	-
7	Klęczany	-	-	-
8	Klimkówka	-	-	-
9	Krasne Potockie	-	-	-
10	Kunów	-	-	-
11	Kurów	-	-	-
12	Librantowa	-	-	-
13	Marcinkowice	1	11 991	-
14	Naściszowa	-	-	-
15	Niskowa	-	-	-
16	Paszyn	-	-	-
17	Piątkowa	1	10 139	-
18	Rdziostów	-	-	-
19	Świniarsko	-	-	-
20	Trzetrzewina	-	-	-
21	Ubiad	-	-	-
22	Wielogłowy	1	9 492	-
23	Wielopole	-	-	-
24	Wola Kurowska	-	-	-
25	Wola Marcinkowska	-	-	-

Tabela 6 Liczba placówek bibliotecznych w Gminie Chełmiec wg miejscowości statystycznych z podaniem wielkości księgozbioru oraz dostępnych komputerów

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, Statystyczne Vademecum Samorządowca 2014

Bezrobocie

Stopa bezrobocia w całej gminie jest nieco niższa niż średnia dla całego kraju, niemniej mamy do czynienia z znacznym zróżnicowaniem wewnątrz gminy. W tabeli poniżej przedstawiono zestawienie liczby bezrobotnych w poszczególnych miejscowościach Gminy Chełmiec wraz z współczynnikiem bezrobocia uwzględniającym zaludnienie poszczególnych miejscowości (na czerwono zaznaczono miejscowości o współczynniku bezrobocia mniejszym niż średnia dla miejscowości w gminie, wynoszącym 19,5, co oznacza większą liczbę bezrobotnych na liczbę mieszkańców miejscowości).

	Liczba bezrobotnych	Całkowita liczba mieszkańców	Współczynnik bezrobocia (Liczba mieszkańców / liczbę bezrobotnych)
--	----------------------------	-------------------------------------	---

Biczyce Górne	43	588	13,7
Trzetrzewina	125	1765	14,1
Kunów	34	498	14,6
Januszowa	41	602	14,7
Chomranice	68	1009	14,8
Świniarsko	134	2163	16,1
Klimkówka	21	344	16,4
Marcinkowice	132	2234	16,9
Piątkowa	81	1377	17,0
Niskowa	44	765	17,4
Krasne Potockie	56	982	17,5
Kłęczany	67	1181	17,6
Librantowa	72	1290	17,9
Kurów	7	126	18,0
Wola Marcinkowska	14	267	19,1
Paszyn	122	2348	19,2
Dąbrowa	48	988	20,6
Biczyce Dolne	42	884	21,0
Rdziostów	25	527	21,1
Mała Wieś	44	955	21,7
Wielopole	42	921	21,9
Chełmiec	150	3371	22,5
Naściszowa	8	186	23,3
Ubiad	26	621	23,9
Wola Kurowska	10	243	24,3
Wielogłowy	45	1308	29,1
Boguszowa	5	162	32,4
SUMA	1 506	27705	

Tabela 7 Bezrobocie w miejscowościach Gminy Chełmiec

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy dla Powiatu Nowosądeckiego

Bezrobocie jest szczególnie dotkliwym problemem społecznym, jednak najpilniejszej potrzeby instytucji państwowych i samorządowych wymagają osoby długotrwale bezrobotne. W tabeli poniżej przedstawiono zestawienie liczby osób długotrwale bezrobotnych w poszczególnych miejscowościach Gminy Chełmiec (na czerwono zaznaczono miejscowości o liczbie osób długotrwale bezrobotnych wyższej niż średnia dla miejscowości w Gminie Chełmiec).

	Liczba osób długotrwale bezrobotnych
Świniarsko	83
Chełmiec	82
Trzetrzewina	81
Marcinkowice	76
Paszyn	63
Piątkowa	46

Librantowa	43
Kłęczany	41
Chomranice	39
Krasne Potockie	34
Januszowa	29
Dąbrowa	26
Wielogłowy	25
Biczyce Górne	23
Niskowa	23
Mała Wieś	22
Biczyce Dolne	21
Wielopole	21
Kunów	19
Rdziostów	16
Klimkówka	15
Ubiad	14
Wola Marcinkowska	7
Kurów	5
Naściszowa	4
Wola Kurowska	3
Boguszowa	2
SUMA	863

Tabela 8 Liczba osób długotrwale bezrobotnych w miejscowościach w Gminie Chełmiec
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy dla Powiatu Nowosądeckiego

Przestrzeganie prawa

Jak wspomniano w poprzednim rozdziale, w roku 2015 Straż Gminna interweniowała 2215 razy stosując w 1243 przypadkach środki oddziaływania wychowawczego (art. 41 k.w.). Cztery najliczniejsze kategorie wykroczeń z którymi ma do czynienia Straż Gminna Gminy Chełmiec to:

1. wykroczenia przeciwko bezpieczeństwu i porządkowi w komunikacji (inne niż zarejestrowane przy użyciu fotoradaru) – 389 interwencji
2. wykroczenia dotyczące Naruszeń ustawy o Utrzymaniu Czystości i porządku w Gminach - 275 interwencji
3. wykroczenia dotyczące naruszeń Ustawy o Wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi - 237 interwencji
4. wykroczeń przeciwko bezpieczeństwu osób i mienia (w myśl ustawy Kodeks wykroczeń) – 88 interwencji

Są to wykroczenia powszechne, niemniej najdotkliwsze dla mieszkańców, dlatego też najczęściej zgłaszane służbom porządkowym.

W pierwszej grupie wykroczeń, w której mamy do czynienia z 389 wykroczeniami przeciwko bezpieczeństwu i porządkowi w komunikacji (z pominięciem wykroczeń zarejestrowanych przy użyciu fotoradaru), najczęstszymi miejscami interwencji były:

1. **Wielopole** – 115 razy,
2. **Chełmiec** – 66,
3. Klęczany – 46,
4. Biczycze Dolne – 37,
5. Rdziosłów – 23,
6. Wielogłowy – 21,
7. Librantowa – 19,
8. pozostałe miejscowości – 62.

W drugiej grupie wykroczeń, w której mamy do czynienia z 275 interwencjami dotyczącymi naruszeń ustawy o Utrzymaniu Czystości i Porządku w Gminach, najczęstszymi miejscami interwencji były:

1. **Paszyn** – 116 interwencje,
2. Trzetrzewina – 38,
3. Librantowa – 27,
4. Klęczany – 21,
5. Rdziosłów – 21Kunów – 12,
6. pozostałe miejscowości – 40.

W trzeciej grupie wykroczeń, w której mamy do czynienia z 237 interwencjami dotyczącymi naruszeń Ustawy o Wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi w skali roku, najczęstszymi miejscami interwencji były:

1. **Chełmiec** – 124 interwencje;
2. Biczycze Dolne – 24,
3. **Dąbrowa** – 21,
4. Krasne Potockie – 19,
5. Marcinkowice – 17,
6. Trzetrzewina – 12,
7. Pozostałe miejscowości – 20

W czwartej grupie wykroczeń, w której mamy do czynienia z 88 interwencjami dotyczącymi wykroczeń przeciwko bezpieczeństwu osób i mienia (wg. ustawy Kodeks wykroczeń) w skali 2015 roku najczęstszymi miejscami interwencji były:

1. **Dąbrowa** – 34,
2. Librantowa – 12,
3. Rdziostów – 14,
4. Krasne Potockie – 10,
5. Januszowa – 7,
6. pozostałe miejscowości – 11

Jak widać najczęstszymi miejscami interwencji były Wielopole, Paszyn, Chełmiec oraz Dąbrowa (Chełmiec oraz Dąbrowa dodatkowo wystąpiły także w pierwszej trójce innych kategorii niż te w których zajęły pierwszą pozycję). Ponadto należy dodać, że liczba interwencji w tych czterech miejscowościach jest znacząco większa niż w pozostałych miejscowościach gminy nawet biorąc pod uwagę liczbę mieszkańców Chełmca (3371

mieszkańców na koniec 2015 roku) czy Paszyna (2348 mieszkańców na koniec 2015 roku), które są dwiema najludniejszymi miejscowościami gminy czy powierzchni miejscowości (Paszyn jest równocześnie największą powierzchniowo miejscowością w Gminie Chełmiec a więc natężenie zjawiska pod względem terytorialnym jest nieco niższe niżby to wynikało z liczby mieszkańców).

Infrastruktura kulturalna i sportowo-rekreacyjna

Na terenie Gminy Chełmiec znajdują się 6 obiektów przeznaczonych do celów społeczno-kulturalnych. Są to:

L. p.	Nazwa	miejsowość	adres	Nr działki
1.	Gminny Ośrodek Kultury w Chełmcu z siedzibą w Klęczanach	Klęczany	Klęczany 1 33-394	50/2
2.	Centrum Społeczno-Kulturalne w Marcinkowicach	Marcinkowice	Marcinkowice 504 33-395	424
3.	Świetlica Wiejska w Kurowie	Kurów	Kurów 17 33-300 Nowy Sącz	185/1
4.	Świetlica Wiejska w Kunowie	Kunów	Kunów 195 33-311 Wielogłowy	62
5.	Świetlica Wiejska w Wielopolu	Wielopole	Wielopole 33-311	166/44
6.	Świetlica Wiejska w Małej Wsi	Mała Wieś	ul. Jordana 2 33-395 Chełmiec	658/3

Tabela 9 Wykaz obiektów o charakterze społeczno-kulturalnym

Źródło: opracowanie Urząd Gminy Chełmiec

Ich rozmieszczenie należy rozpatrywać nie tylko w zestawieniu z zagęszczeniem zamieszkania poszczególnych obszarów ale także ze względu na rozlokowanie sieci komunikacyjnej oraz specyficznego charakteru samej gminy.

Najludniejszymi miejscowościami Gminy Chełmiec są Chełmiec (3371 mieszkańców),

Paszyn (2348 mieszkańców) i Marcinkowice (2234 mieszkańców). Z tego też względu widzimy, że najludniejsze Chełmiec oraz Paszyn są pod względem dostępu do obiektów o charakterze społeczno-kulturowym takim jak świetlice upośledzone względem pozostałych miejscowości w Gminie Chełmiec.

Działalność organizacji pozarządowych

Spółeczność lokalna w Gminie Chełmiec jest aktywna, choć nieznacznie rozproszona na terenie całej gminy skupiając swoją aktywność w głównym ośrodku szkolny, społecznym i kulturalnym jakim jest Chełmiec. Na terenie gminy działa 47 organizacji pozarządowych, są to:

L.p	Nazwa stowarzyszenia	Adres
1.	Stowarzyszenie Gospodyń „Konwalia” w Małej Wsi OPP	Mała Wieś ul. Starowiejska 8 33-395 Chełmiec
2.	LGD „Korona Sądecka”	ul. Papieska 2 33-395 Chełmiec adres do korespondencji: 33-394 Klęczany 1
3.	Gminne Stowarzyszenie Wspierania Aktywności Lokalnej w Chełmcu	Ul. Papieska 2 33-395 Chełmiec
4.	Klub Seniora	ul. Marcinkowicka 9 33-395 Chełmiec
5.	Klub Seniora	Biczyce Dolne (szkoła) 33-395 Chełmiec
6.	Stowarzyszenie Miłośników Literatury Fantasy Rangers of The North	ul. Gajowa 36 E 33-395 Chełmiec
7.	Fundacja Rozwoju Beskidu Wyspowego	ul. Graniczna 11 33-395 Chełmiec
8.	Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Niskowa	Niskowa 177 33-395 Chełmiec
9.	Uczniowski Klub Sportowy „Delfin” OPP	Świniarsko 132 33-395 Chełmiec
10.	Stowarzyszenie Promocji i Rozwoju Gminy Chełmiec	Klęczany 176 33-394 Klęczany
11.	Stowarzyszenie Razem dla Kultury	33-394 Klęczany 1
12.	Fundacja im. Gizów Przy Szkole Podstawowej im Gen. Józefa Gizy	33-311 Wielogłowy 56

13.	Klub Jazdy Konnej „Sądeczanie - Wielogłowy”	33-311 Wielogłowy
14.	Stowarzyszenie „Korzenie i Skrzydła”	Rdziostów 72 33-393 Marcinkowice
15.	Stowarzyszenie PARAFIAK w Marcinkowicach	Marcinkowice 313 33-393 Marcinkowice
16.	Stowarzyszenie Na Rzecz Rozbudowy Szkoły Podstawowej w Marcinkowicach	Szkoła Podstawowa im. Marszałka Józefa Piłsudskiego 33-393 Marcinkowice 1
17.	Fundacja Sądecka	Niskowa 161 33-395 Chełmiec adres do korespondencji: ul. Barbackiego 57 33-300 Nowy Sącz
18.	Fundacja „Festiwal Biegowy”	Niskowa 161 33-395 Chełmiec
19.	Stowarzyszenie Lachów Sądeckich w Podegrodziu	Niskowa 140 33-395 Chełmiec
20.	Stowarzyszenie „HORYZONT” w Librantowej	Librantowa 86 33-300 Nowy Sącz
21.	Ochotnicza Straż Pożarna w Librantowej	Librantowa 132 33-300 Nowy Sącz
22.	Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Wsi Trzetrzewina i Biczycze Górne „Inwencja”	Trzetrzewina 33-395 Chełmiec
23.	Ochotnicza Straż Pożarna w Niskowej	Niskowa 140 33-395 Chełmiec
24.	Ludowy Klub Sportowy Ubiad	Ubiad 81 33-311 Wielogłowy
25.	LKS Świniarsko	Świniarsko 340
26.	LKS Librantowa	Librantowa 126
27.	LKS Zamczysko	Marcinkowice
28.	LKS Niskowa	Niskowa
29.	Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Wsi Librantowa	Librantowa 146
30.	OSP Paszyn	Paszyn 33-326 Mogilno
31.	LKS AMATOR w Paszynie	Paszyn 260 33-326 Mogilno
32.	Strategia dla Szkoły w Piątkowej: Nauka-Kultura-Sport	Piątkowa 1 33-300 Nowy Sącz
33.	Stowarzyszenie Rozwoju Sołectwa Wielopole	Wielopole 195 33-311 Wielogłowy
34.	Stowarzyszenie Aktywni Razem w Chełmcu	Ul. Papińska 2

35.	Stowarzyszenie Zespołu Regionalnego „NISKOWIOKI”	Niskowa 140 33-395 Chełmiec
36.	Stowarzyszenie Chełmiec Stars	Ul. Papieska 2
37.	Stowarzyszenie Klub Seniora Pogodna Jesień w Librantowej	Librantowa 66 33-300 Nowy Sącz
38.	Stowarzyszenie Integracja i Edukacja Obywatelska	Piątkowa 210 33-300 Nowy Sącz
39.	Stowarzyszenie Nowoczesna i Przyjazna Szkoła – Ku Przyszłości	Ul. Marcinkowicka 9 33-395 Chełmiec
40.	Fundacja NOBILIS	Biczyce Dolne 114
41.	Stowarzyszenie Ojcowie w Obronie Dzieci i Integralności Rodziny	Wielogłowy 228 33-311 Wielogłowy
42.	Małopolska Fundacja Aktywnego Rozwoju	Ul. Szkolna 4
43.	OSP Klęczany	Klęczany 91 33-394 Klęczany
44.	Stowarzyszenie Gminny Klub Sportowy Iskry Chełmiec	
45.	Stowarzyszenie Klub Seniora w Niskowej	Niskowa 62
46.	Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Boguszowa	Boguszowa 16 33-300 Nowy Sącz
47.	Stowarzyszenie Otwieramy Umysł	Mała Wieś Ul. Makowa 3D

Niemal 1/3 spośród organizacji pozarządowych działających na terenie Gminy Chełmiec posiada swoje siedziby w samej wsi Chełmiec, jednak nie odpowiada temu gminna infrastruktura przeznaczona na cele społeczno-kulturalne.

Infrastruktura sportowo-rekreacyjna

Miejscowość	Rodzaj obiektu	
Biczyce Dolne	Boisko	
Chełmiec	Lodowisko-Rolkowisko	
Chełmiec	Orlik	

Chełmiec	Skatepark	
Kłęczany	Boisko	
Kunów	Boisko wielofunkcyjne	
Librantowa	Boisko	
Marcinkowice	Boisko	
Mała Wieś	Orlik	
Piątkowa	Boisko	
Trzetrzewina	Boisko	
Wielogłowy	Orlik	
Świniarsko	Orlik	

Infrastruktura sportowo-rekreacyjna jest niezbyt rozwinięta, składając się z 11 boisk, 2 placów zabaw oraz kompleksu sportowego w miejscowości Chełmiec, będącego częścią szkoły. Jest to zdecydowanie zbyt mała liczba obiektów biorąc pod uwagę fakt, że Chełmiec jest jedną z najludniejszych gmin wiejskich w Polsce.

IV. Założenia Gminnego Programu Rewitalizacji

Cel rewitalizacji i okres programowania

Celem sporządzanego Gminnego Planu Rewitalizacji Gminy Chełmiec jest wyznaczenie oraz opisanie obszaru kryzysowego o szczególnie dużym natężeniu zjawisk negatywnych. Następnie w ramach wdrażania i realizacji programów rewitalizacyjnych, celem końcowym zaplanowanego w Gminnym Programie Rewitalizacji działania rewitalizacyjnym jest wyprowadzenie wskazanych obszarów z stanu sytuacji kryzysowej.

Pierwszym etapem na drodze do tego celu jest wyznaczenie obszarów zdegradowanych. Następuje to na drodze wieloetapowej analizy złożonej z dwu zasadniczych członów. Pierwszym z nich jest analiza o charakterze eksploracyjnym mająca na celu wyłonienie potencjalnych obszarów kryzysowych, których stan następnie podlega pogłębionej analizie mającej na celu weryfikację i ewentualne potwierdzenie hipotezy, równoznaczne z uznaniem badanego obszaru za obszar o zwiększonym natężeniu zjawisk negatywnych. Analiza o charakterze eksploracyjnym obejmuje swoim zakresem zainteresowań obszar całej Gminy Chełmiec, a także nie ogranicza się tematycznie. Drugi z członów skupia się na analizie wybranych obszarów o potencjalnie zdegradowanym charakterze i ma na celu odkrycie rzeczywistego stanu tego obszaru przy uwzględnieniu współwystępowania stanów kryzysowych w sferach społecznej oraz gospodarczej lub środowiskowej lub przestrzenno-funkcjonalnej lub technicznej. Stan kryzysowy w sferze społecznej jest tu rozumiany jako stan szczególnego nasilenia stanów kryzysowych takich jak

bezrobocie, wysoki poziom ubóstwa, trudne warunki mieszkaniowe, wysoki poziom przestępczości czy niski poziom przedsiębiorczości. Diagnoza stanów kryzysowych we wszystkich sferach następuje za pomocą połączonych metod jakościowych (np. opinie mieszkańców, ekspertów, radnych) oraz ilościowych (wskaźniki liczbowe). Za ich pomocą porównując natężenie zjawisk negatywnych na potencjalnym obszarze zdegradowanym oraz na pozostałym terytorium gminy uzyskujemy wartość różnicy pomiędzy tymi obszarami i obraz obszaru zdegradowanego na tle całej gminy.

Kolejnym etapem jest zaplanowanie działań mających na celu wyjście z sytuacji kryzysowej zaplanowanych jako zespół projektów rewitalizacyjnych, które wspólnie zazębiając się i łącząc swe efekty wpływają na poprawę sytuacji zdegradowanego obszaru. Działania w postaci projektów rewitalizacyjnych powinny być spójne, integrując współpracę w trzech obszarach: zagospodarowania przestrzennego, gospodarczej i społecznej oraz prowadzić wspólnie do poprawy jakości życia mieszkańców, przywrócenia ładu przestrzennego, ożywienia gospodarczego i prowadzić do odbudowy i wzmocnienia więzi społecznych. Ponadto działania te powinny wpisywać się za pośrednictwem efektów swoich działań w całość planów strategicznych gminy, takich jak „Strategia rozwoju gminy” czy „Strategia rozwiązywania problemów społecznych”.

Okres programowania Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Chełmiec obejmuje lata 2016-2020. Proces rewitalizacji jest długotrwały i dotyczy bardzo wielu płaszczyzn życia gminy. Dlatego też z jednej strony dokument ten został opracowany w sposób wystarczająco elastyczny i ogólny aby umożliwić elastyczność w działaniu i dostosowaniu do zmieniającej się sytuacji. W miarę pojawienia się nowych potrzeb czy możliwości finansowania dokument może zostać uzupełniony o nowe projekty, lub przeformułowany. W ramach wdrażania i ewaluacji Programu przewidziano konieczność monitorowania nie tylko realizacji poszczególnych projektów i ich spójności z całościową wizją zmiany (rewitalizacji), ale także konieczność monitorowania aktualności przesłanek stojących za wyznaczeniem obszaru kryzysowego co w przypadku ich poważnej zmiany może pociągać za sobą konieczność przeformułowania programu.

Analiza i sposób wyznaczenia obszaru kryzysowego

Punktem wyjścia w wyznaczeniu obszaru kryzysowego stała się analiza stanu całej gminy oraz określenie problemów społecznych występujących na jej terenie. Następnie analizowano terytorialne zróżnicowanie w natężeniu występujących stanów kryzysowych biorąc pod uwagę zarówno gęstość zaludnienia poszczególnych obszarów jak i rozpiętość terytorialną. W kolejnym etapie analizowano współwystępujące niedobory w otoczeniu gospodarczym, przestrzenno-funkcyjnym, technicznym lub środowiskowym, które mogą wpływać pośrednio lub bezpośrednio na występowanie lub zwiększone natężenie negatywnych zjawisk społecznych. Gdy te dwa rodzaje problemów nakładają się na siebie na określonym terytorium, wtedy mamy przesłanki aby dany obszar zakwalifikować jako obszar kryzysowy i rozpocząć planowanie działań rewitalizujących.

Pierwszym etapem analizy stanu gminy było spotkanie konsultacyjne z mieszkańcami, radnymi Rady Gminy oraz pracownikami Urzędu Gminy a także rozmowy eksperckie z pracownikami Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz Straży Gminnej.

Drugim etapem była analiza danych zastanych dotyczących pomocy społecznej, łamania prawa, bezrobocia oraz infrastruktury gminnej. Źródłem analizowanych danych były zarówno informacje pochodzące z instytucji Głównego Urzędu Statystycznego, Policji, Urzędu Pracy, Straży Gminnej. Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej jak i analizy zawarte w dokumentach programowych jak Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Chełmiec.

W trzecim etapie wyznaczono obszary o szczególnym natężeniu negatywnych zjawisk społecznych oraz opisano te obszary na tle całej gminy. W toku analizy i konsultacji wytypowano 3 podobszary.

Poniższa tabela przedstawia zakresy w jakich wytypowane obszary w toku analizy zostały określone jako obszary kryzysowe. Czerwony kolor, oznacza wartość negatywną danego zjawiska. Wskazuje na niższą lub wyższą wartość (zależnie od konstrukcji wskaźnika) niż średnia referencyjnej wartości dla całej Gminy. Oznacza to, że poziom natężenia negatywnego zjawiska dla danego obszaru wymaga interwencji.

	Obszar I	Obszar II	Obszar III
--	-----------------	------------------	-------------------

	„Chełmiec”	„Wielopole”	„Dąbrowa”
Liczba wykroczeń	Powyżej średniej	Powyżej średniej	Powyżej średniej
Liczba wykroczeń / liczbę mieszkańców	Powyżej średniej	Powyżej średniej	Powyżej średniej
Dostęp do infrastruktury społeczno-kulturalnej	Poniżej średniej	Powyżej średniej	Poniżej średniej
Adekwatność infrastruktury do aktywności społecznej mieszkańców (liczba organizacji pozarządowych / / liczba obiektów o charakterze społeczno-kulturalnym)	Powyżej średniej	Powyżej średniej	Powyżej średniej
Bezrobocie (liczba mieszkańców / bezrobotnego)	Poniżej średniej	Poniżej średniej	Wartość graniczna
Liczba osób długotrwale bezrobotnych	Powyżej średniej	Poniżej średniej	Poniżej średniej
Infrastruktura sportowo-rekreacyjna	Powyżej średniej	Poniżej średniej	Poniżej średniej

7 Pomocniczych cech wskaźnikowych służących wyznaczeniu obszaru kryzysowego

Charakterystyka obszaru kryzysowego

Obszar kryzysowy wyznaczony w toku analizy obejmuje miejscowości Chełmiec, Dąbrowa oraz Wielopole (dokładne mapy podobszarów stanowią załącznik niniejszego dokumentu). Obszar rewitalizacji składa się z trzech podobszarów:

- Obszar I – „Chełmiec”
- Obszar II – „Wielopole”
- Obszar III – „Dąbrowa”

Zgodnie z założeniami ustawy obszar rewitalizacji może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic, lecz nie może obejmować terenów większych niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkałych przez więcej niż 30% mieszkańców gminy.

Wyszczególnione podobszary posiadają łączną powierzchnię 1222,047 ha co stanowi 10,8% obszaru Gminy Chełmiec (112,70 km²).

	powierzchnia
Obszar I – „Chełmiec”	564,6640 ha
Obszar II – „Wielopole”	294,4910 ha
Obszar III – „Dąbrowa”	362,8920 ha
SUMA	1222,047 ha

Równocześnie podobszary łącznie zamieszkuje 5280 mieszkańców co stanowi niemal 19% mieszkańców gminy Chełmiec (27705 osób – stan na grudzień 2015 roku).

	liczba mieszkańców
Obszar I – „Chełmiec”	3371 mieszkańców
Obszar II – „Wielopole”	921 mieszkańców
Obszar III – „Dąbrowa”	988 mieszkańców
SUMA	5280 mieszkańców

Obszar I – „Chełmiec”

Obszar I – „Chełmiec” obejmuje swym zasięgiem przede wszystkim centrum administracyjne oraz handlowo-usługowe gminy. Na terenie znajduje się też jedyna ponadpodstawowa szkoła na terenie gminy oraz Gminna Biblioteka Publiczna. Przez

Chełmiec, przebiega także ulica Krakowska, prowadząca do mostu Józefa Piłsudskiego w Nowym Sączu – do niedawna najważniejszej przeprawy mostowej przez rzekę Dunajec, prowadzącą z zachodniej części gminy do miasta Nowego Sącza oraz północnej i wschodniej części gminy (końcem sierpnia 2015 roku otwarto nowy most na Dunajcu stanowiący część obwodnicy północnej Nowego Sącza, dk28 oraz drugą przeprawę mostową). Ponadto przez Chełmiec przebiega Droga Krajowa 28 prowadząca z Nowego Sącza, przez Limanową do Rabki Zdrój, stanowiąc najważniejszą drogę w kierunku zachodnim.

Obszar charakteryzuje się znacznie większą niż średnia dla gminy liczbą interwencji Straży Gminnej, szczególnie w zakresie dotyczącymi naruszeń Ustawy o Wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Zwiększona liczba interwencji jest niewspółmierna do liczby mieszkańców (124 interwencje, przy 237 interwencjach w skali całej gminy). Ponadto obszar cechuje nieproporcjonalnie duża liczba interwencji dotyczących wykroczenia przeciwko bezpieczeństwu i porządkowi w komunikacji (z wyłączeniem wykroczeń zarejestrowanych przy użyciu fotoradaru) z liczbą 66 interwencji (druga pod względem liczebności pozycja wśród miejscowości w Gminie Chełmiec).

Obszar mimo zamieszkiwania przez największą w Gminie Chełmiec liczbę osób, pełnienia funkcji centrum administracyjno-edukacyjnego oraz zajmowania przez największą ilość organizacji pozarządowych pośród miejscowości na terenie gminy nie posiada obiektów o funkcjonalności społeczno-kulturalnej jak świetlica środowiskowa. Biuro Gminnego Ośrodka Kultury mieści się w Urzędzie Gminy Chełmiec a szkoła pełni także funkcję społeczno-kulturalną, jednak brak właściwej przestrzeni, adekwatnej do potrzeb, funkcji oraz ilości podmiotów mogących z niej potencjalnie korzystać.

Także liczba osób długotrwale bezrobotnych jest bardzo wysoka, stawiając Chełmiec na drugiej pozycji pośród miejscowości gminy.

Obszar II – „Wielopole”

Obszar II – „Wielopole” znajduje się w centrum geometrycznym Gminy Chełmiec na północ od miasta Nowego Sącza. Przebiega w jego zachodniej granicy droga krajowa 75 będąca główną drogą dla osób podróżujących z Nowego Sącza do Krakowa i będąca najważniejszą drogą dojazdową dla Nowego Sącza oraz regionu.

Obszar charakteryzuje się najwyższą w Gminie Chełmiec liczbą interwencji Straży Gminnej (nieproporcjonalnie duża liczba interwencji w stosunku do liczby ludności) dotyczących wykroczeń przeciwko bezpieczeństwu i porządkowi w komunikacji (z wyłączeniem wykroczeń zarejestrowanych przy użyciu fotoradarów) z liczbą 115 interwencji. Ponadto ogólna liczba interwencji w zestawieniu z liczbą mieszkańców jest ponadnormatywna w porównaniu do średniej dla całej Gminy Chełmiec.

Obszar charakteryzuje się także brakiem infrastruktury sportowo-rekreacyjnej. Jako jedna z niewielu miejscowości na terenie Gminy Chełmiec nie posiada obiektu takiego jak boisko. Obszar jest wciśnięty pomiędzy ośrodek miejski miasta Nowy Sącz a miejscowość Wielogłowy stanowiącą silniejszą konkurencję dla małej miejscowości wiejskiej.

Obszar III – „Dąbrowa”

Obszar II – „Dąbrowa” znajduje się w połowie rozpiętości podkowy jaką stanowi obszar gminy Chełmiec. Obszar zamieszkuje ok 988 osób i obejmuje 363ha. Na jego terenie znajduje się połączenie drogi krajowej nr 75 z drogą wojewódzką nr 975. Tak więc przez obszar przebiega główna droga łącząca Nowy Sącz z siedzibą władz wojewódzkich – Krakowem.

Obszar wykazuje cechy kryzysowe w zakresie bezpieczeństwa mieszkańców. Spośród 88 interwencji dotyczących wykroczeń przeciwko bezpieczeństwu osób i mienia (wg. ustawy Kodeks wykroczeń) w skali 2015 roku obszar Dąbrowa był najczęstszym miejscem interwencji obejmującym aż 34 spośród nich a więc 39% spośród tego typu interwencji.

Ponadto w Dąbrowej nie znajduje się żadna placówka oświatowa czy biblioteczna. Nie działa także świetlica ani żadna organizacja pozarządowa. Z uwagi na to należy stwierdzić, że kapitał społeczny w rozpatrywanym obszarze jest na niskim poziomie i wymaga interwencji ze strony samorządu gminnego.

Pewien potencjał turystyczny stanowi park krajobrazowy oraz zabytkowy dwór wraz z XVIII-wieczną kaplicą dworską, w której brała ślub Gabriela Zapolska (co stanowi atut dla turystycznej wartości dworu).

Wyprowadzenie ze stanu kryzysowego

Obszar I „Chełmiec”

Obszar I obejmujący swoim zasięgiem miejscowość Chełmiec jest najgęściej zaludnionym terytorium w gminie z szczególnym nasileniem tej cechy z samym centrum miejscowości u zbiegu ulic Krakowskiej i Papieskiej z drogą krajową 28 o bardzo dużym nasileniu ruchu. Z tego też powodu oraz faktu bycia centrum administracyjnym gminy jest to obszar o szczególnym nasileniu działalności organizacji pozarządowych, działalności edukacyjnej szkół oraz socjalnej prowadzonej przez gminę poprzez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminną Komisję Przeciwdziałania Problemom Alkoholowym i wielu innych. Równocześnie brak jest infrastruktury społeczno-kulturalnej odpowiadającej potrzebom i prowadzonej oraz możliwej działalności. Duże zagęszczenie oraz uboga oferta rekreacyjno-kulturalna przyczynia się do powstawania problemów z porządkiem publicznym, spożywaniem alkoholu oraz zdarzeniami drogowymi z udziałem pieszych (w szczególności młodzieży, nie mającej odpowiedniego miejsca na terenie gminy, służącemu spędzaniu wolnego czasu).

Sposobem na wyprowadzenie Obszaru I z sytuacji kryzysowej jest stworzenie przestrzeni rekreacyjno-kulturalnej oraz dopełnienie istniejącej infrastruktury sportowo-edukacyjnej. Stworzona przestrzeń pozwoli mieszkańcom, a w szczególności młodzieży na spędzanie wolnego czasu w miejscu bezpiecznym i do tego przeznaczonym oraz przyjaznym podejmowaniu działalności społecznej oraz kulturalnej i sportowej. Ponadto stworzona przestrzeń pozwoli dość licznym w skali całej gminy organizacjom pozarządowym na efektywne prowadzenie a nawet rozwinięcie swej działalności, szczególnie w zakresie przedsięwzięć kulturalnych.

Obszar II – „Wielopole”

Obszar II „Wielopole” zmaga się z dużą liczbą wykroczeń przeciwko bezpieczeństwu i porządkowi w komunikacji (z wyłączeniem wykroczeń zarejestrowanych przy użyciu fotoradaru). Obszar charakteryzuje się także brakiem infrastruktury sportowo-rekreacyjnej czy kulturalnej. Jako jedna z niewielu miejscowości na terenie Gminy Chełmiec nie posiada obiektu takiego jak boisko. Pomimo tego na jej terenie działają organizacje pozarządowe jak np. Stowarzyszenie Rozwoju Sołectwa Wielopole. Nie odpowiada jednak tej aktywności

dostępna infrastruktura – pod tym względem mamy do czynienia na obszarze Wielopola z sytuacją deficytową.

Drogą wyjścia z tej sytuacji jest realizacja dwóch projektów rewitalizacyjnych. Jednym z nich jest projekt: „Budowa: chodników dla pieszych powiązana z modernizacją systemu odprowadzenia wód opadowych, oświetlenia ulic wzdłuż dróg gminnych w sołectwie Wielopole, kładki dla pieszych przez rzekę Wielopolanka.” Jego celem jest poprawa bezpieczeństwa wszystkich uczestników ruchu drogowego i zmniejszenie liczby zdarzeń drogowych. Drugim z projektów jest projekt budowy kompleksu sportowo-rekreacyjnego wraz z świetlicą wiejską, które mają wyrównać warunki dostępu mieszkańców do gminnej infrastruktury sportowo rekreacyjnej oraz kulturalnej a także pobudzić do działania społeczność lokalną poprzez stworzenie warunków dogodnych dla tworzenia i działalności organizacji pozarządowych.

Obszar III – „Dąbrowa”

Obszar III „Dąbrowa” jest obszarem kryzysowym ze względu na liczbę wykroczeń przeciwko bezpieczeństwu osób i mienia oraz niedoboru infrastruktury sportowej i kulturalnej a także brakiem aktywności mieszkańców. „Dąbrowa” jest najczęstszym miejscem interwencji dotyczących wykroczeń przeciwko bezpieczeństwu osób i mienia. Ponadto w Dąbrowej nie znajduje się żadna placówka oświatowa czy biblioteczna. Nie działa także świetlica ani żadna organizacja pozarządowa. Z uwagi na to należy stwierdzić, że kapitał społeczny w rozpatrywanym obszarze jest na niskim poziomie i wymaga interwencji ze strony samorządu gminnego.

Drogą wyjścia z sytuacji kryzysowej ma być po pierwsze stworzenie alternatywy dla spędzania wolnego czasu dla mieszkańców oraz technicznych możliwości dla działalności społecznej. „Budowa i remont obiektów na rzecz utworzenia Ośrodka Dziedzictwa Kultury Niematerialnej MATECZNIK” staje się doskonałą okazją do połączenia sił z Małopolskim Centrum Kultury SOKÓŁ w Nowym Sączu oraz instytucjami kultury Województwa Małopolskiego w celu stworzenia ośrodka kultury dostępnego oraz użytecznego dla mieszkańców obszaru, gminy, województwa a nawet szerzej kraju i poza nim. Powstały ośrodek nie tylko bezpośrednio służąc mieszkańcom jako obiekt, ale także stanowiąc okno na

świat oraz miejsce spotkań międzykulturowych stanie się zaczynem dla mobilizacji społeczności lokalnej.

Projekty rewitalizacyjne

Obszar I „Chełmiec”

Budowa amfiteatru i zagospodarowanie terenu wokół obiektów sportowo-rekreacyjnych

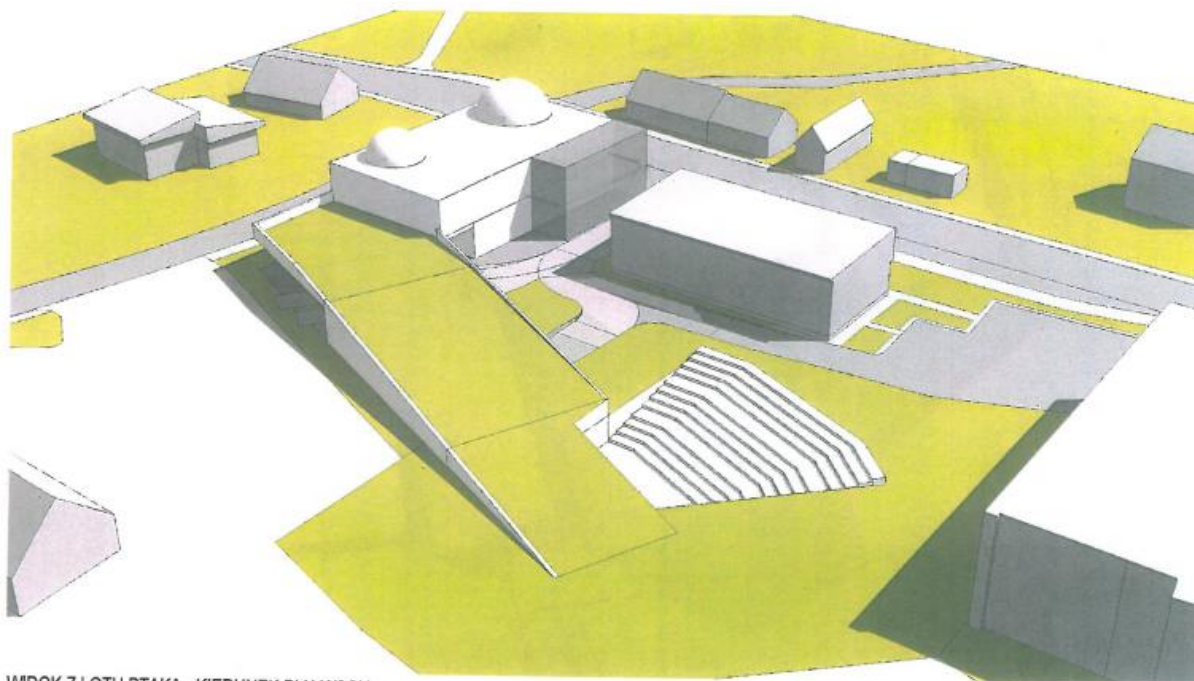
1. Nazwa

Budowa amfiteatru i zagospodarowanie terenu wokół obiektów sportowo-rekreacyjnych

2. Opis projektu.

Projekt obejmuje opracowanie koncepcji projektowej, projektu oraz wykonanie zagospodarowania terenu działek nr 352/6 oraz 352/5 w bliskim sąsiedztwie Zespołu Szkół w Chełmcu, kompleksu sportowego w skład którego wchodzi lodowisko-rolkowisko, basen, boiska sportowe, place zabaw oraz siłownia zewnętrzna. Celem projektu jest dopełnienie istniejących obiektów o teren parkowy wraz z amfiteatrem oraz parkingiem podziemnym mieszczącym 50 samochodów oraz obiektem małego obserwatorium astronomicznego. Teren parkowy ma zostać zagospodarowany poprzez nasadzenie zieleni oraz budowę infrastruktury parkowej w postaci alejek i ścieżki rowerowej, ławek, koszy na śmieci oraz oświetlenia. W takiej postaci teren będzie pełnić rolę rekreacyjną oraz kulturową wraz z planowanym amfiteatrem, a także edukacyjną (szczególnie w przypadku budowy obserwatorium astronomicznego).

Poniżej znajdują się wizualizacja pokazująca jak przykładowo może wyglądać realizacja projektu:

WIDOK Z LOTU PTAKA - KIERUNEK PŁN-WSCH

3. Podmiot realizujący.

Podmiotem realizującym będzie Wójt Gminy Chełmiec

4. Zakres realizowanych zadań.

- opracowanie koncepcji projektowej oraz projektu
- zagospodarowanie terenu zielonego
- budowa infrastruktury parkowej (alejki, ławki, oświetlenie, ścieżka rowerowa)
budowa amfiteatru
- budowa parkingu podziemnego mieszczącego 50 pojazdów
- budowa obserwatorium astronomicznego

5. Lokalizacja projektu

Inwestycja ma mieć miejsce w centrum miejscowości Chełmiec na działkach nr 352/6 oraz 352/5 znajdujących się w bliskim sąsiedztwie Zespołu Szkół w Chełmcu.

6. Szacunkowa wartość.

12 mln zł

Planowane źródło finansowania – Regionalny Program Operacyjny Województwa Małopolskiego działania 11.2 D.

7. Planowany harmonogram realizacji

I kwartał 2017 - przygotowanie dokumentacji projektowej, kosztorysów itp.

II kwartał 2017 - złożenie wniosku o dofinansowanie

III kwartał 2017 - ogłoszenie przetargów

I kwartał 2018 - rozpoczęcie budowy

IV kwartał 2019 - zakończenie budowy

IV kwartał 2019 - II kwartał 2020 - rozliczenie projektu

8. Prognozowane rezultaty.

Rezultatem planowanej inwestycji będzie stworzenie miejsca o charakterze parkowym, o funkcji społeczno-kulturalnej oraz sportowej. Wraz z istniejącą już infrastrukturą planowana inwestycja stworzy spójną całość i centrum społeczne, kulturalne i sportowe nie tylko dla miejscowości ale także całej gminy co wpisuje się w centralny charakter miejscowości, nie tylko w znaczeniu geograficznym, ale i społeczno-administracyjnym. Rezultatem projektu będzie stworzenie miejsca w którym mieszkańcy będą mogli wypoczywać a organizacje pozarządowe prowadzić przedsięwzięcia wynikające z ich podstawowej działalności.

Obszar II „Wielopole”

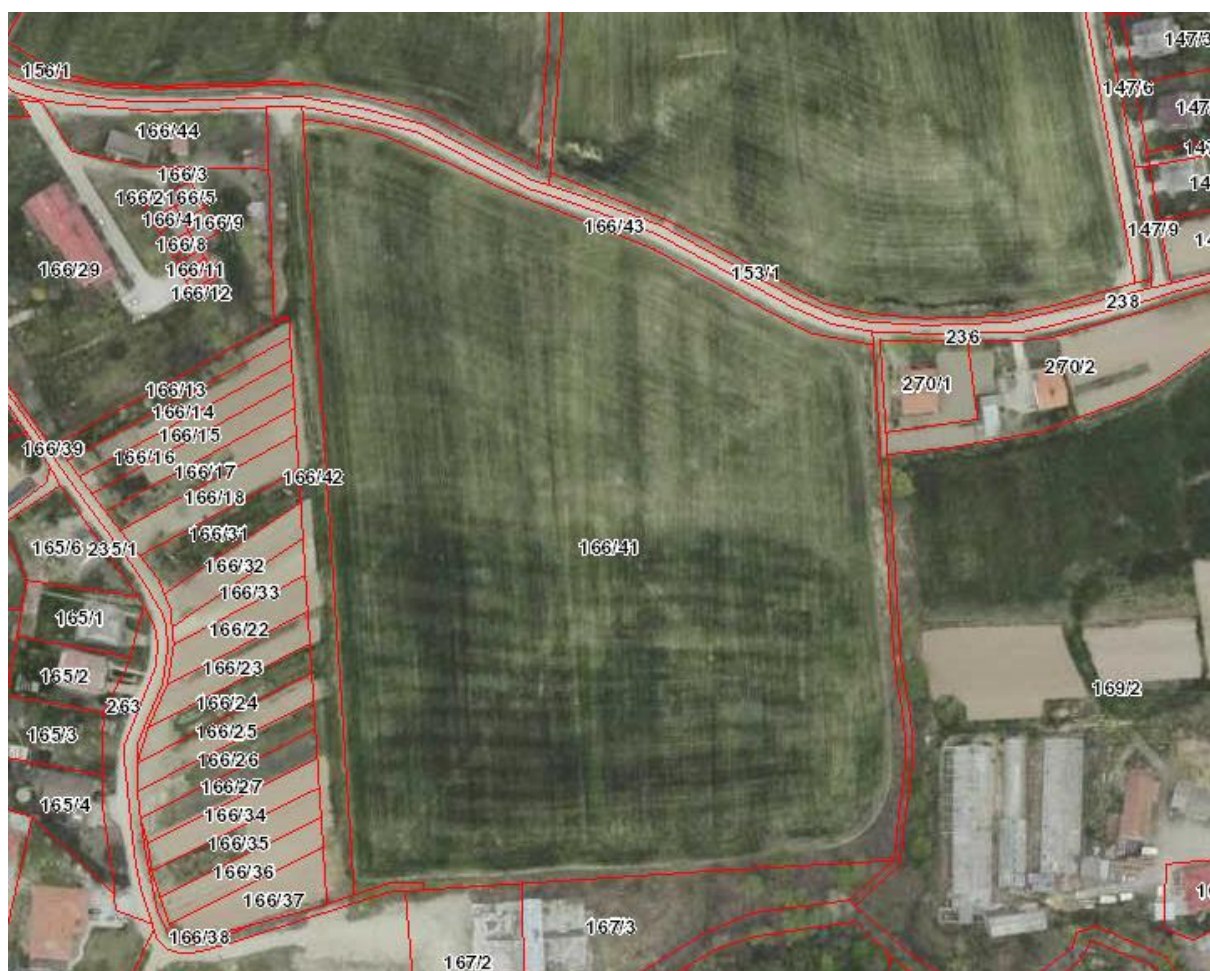
Budowa boisk sportowych w miejscowości Wielopole

1. Nazwa

Budowa boisk sportowych w miejscowości Wielopole

2. Opis projektu.

Projekt zakłada zagospodarowanie terenu działki nr 166/41 o pow. 3,6 ha poprzez budowę boisk sportowych (do piłki nożnej, koszykówki, siatkówki) oraz obiektów towarzyszących i zagospodarowanie otaczającego terenu. Wśród obiektów towarzyszących znaleźć się mają świetlica wiejska, siłownia zewnętrzna oraz plac zabaw. Zagospodarowanie przylegającego oraz znajdującego się pomiędzy wymienionymi obiektami obejmować ma stworzenie przestrzeni zielonej tak aby cały kompleks stanowił spójną całość o charakterze sportowo-rekreacyjnym i kulturalnym. W ramach realizacji projektu zostanie sporządzona koncepcja projektowa poddana konsultacjom społecznym z mieszkańcami obszaru w 2017 roku.

3. Podmiot realizujący.

Podmiotem realizującym będzie Wójt Gminy Chełmiec

4. Zakres realizowanych zadań.

- opracowanie koncepcji projektowych – 2017 rok
- budowa boisk sportowych (koszykówka, siatkówka, piłka nożna)

- budowa świetlicy wiejskiej
budowa siłowni zewnętrznej
- budowa placu zabaw
- zagospodarowanie terenu (zieleń, mała architektura)

5. Lokalizacja projektu

działka nr 166/41 o pow. 3,6 ha

6. Szacunkowa wartość.

8mln zł

Planowane źródło finansowania – Regionalny Program Operacyjny Województwa Małopolskiego działania 11.2 D.

7. Prognozowane rezultaty.

W rezultacie budowy obiektów sportowych, świetlicy oraz zagospodarowania terenu zostanie stworzona przestrzeń wspólna dla mieszkańców a w szczególności dzieci i młodzieży. Przestrzeń służyć będzie jako bezpieczne i odpowiednie miejsce odpoczynku i rekreacji. Powstała świetlica stanie się centrum kulturalnym miejscowości, która jest geograficznie oddalona od centrum gminy. Stanie się ułatwieniem w działaniu dla organizacji pozarządowych i pozwoli na ich rozwój oraz wzbogacenie społeczności lokalnej.

Budowa: chodników dla pieszych powiązana z modernizacją systemu odprowadzenia wód opadowych, oświetlenia ulic wzdłuż dróg gminnych w sołectwie Wielopole, kładki dla pieszych przez rzekę Wielopolanka.

1. Nazwa

Budowa: chodników dla pieszych powiązana z modernizacją systemu odprowadzenia wód opadowych, oświetlenia ulic wzdłuż dróg gminnych w sołectwie Wielopole, kładki dla pieszych przez rzekę Wielopolanka.

2. Opis projektu.

W rozdziale p.n. „Charakterystyka obszaru kryzysowego” zawartym w opracowaniu pt. „Gminny program rewitalizacji gminy Chełmiec na lata 2016 – 2020 r.” zostały zdefiniowane obszary kryzysowe - m.in. obszar II - „Wielopole”, który charakteryzuje się najwyższą w Gminie Chełmiec liczbą interwencji Straży Gminnej (nieproporcjonalnie duża liczba interwencji w stosunku do liczby ludności) dotyczących wykroczeń przeciwko bezpieczeństwu i porządkowi w komunikacji spośród wszystkich miejscowości w gminie Chełmiec.

Celem projektu jest podjęcie działań mających służyć poprawie warunków bezpieczeństwa w ruchu drogowym, uspokojenie ruchu oraz uporządkowanie odwodnienia pasa drogowego we wsi Wielopole.

Aktualnie prawie wszystkie drogi w Wielopolu są wyremontowane posiadającą utwardzoną pokrytą asfaltem nawierzchnię jezdni. Pobocza gruntowe są nietrwałe i podlegają ciągłej degradacji. W Wielopolu nie ma chodników dla pieszych. Wielopole leży w terenie pagórkowatym. W związku z tym, drogi prowadzone są w znacznej większości swojego przebiegu nasypami ograniczonymi rowami odwadniającymi i stromymi wysokimi skarpami. Biorąc powyższe pod uwagę ruch pieszych może odbywać się jedynie po jezdni i w przypadku większego natężenia ruchu pojazdów bądź przejazdów pojazdów ciężarowych piesi dla własnego bezpieczeństwa zmuszani są do poruszania się zdegradowanym poboczem lub przejściem na skarpe, które nie są trwale utwardzone. Powierzchnia istniejących poboczy jest bardzo wrażliwa na tworzenie się kałuż w czasie opadów deszczu. W przypadku większych opadów ze względu na brak ścieków w nasypach, te są rozmywane, pogarszając tym samym stateczność dróg. W wielu miejscach poboczach już uległo rozmyciu. Ze względu na istniejące warunki terenowe, geometrię drogi nie są zapewnione warunki widoczności.

Budowa chodnika wraz z oświetleniem ma za zadanie poprawić jakość życia mieszkańców Wielopola i ułatwić bezpieczne poruszanie się po okolicy. Spowoduje, że dojeżdżenie do przystanków autobusowych, które usytuowane są jedynie przy niżej położonych drogach w obszarze Wielopola, będą łatwiejsze. Drogi w Wielopolu są również trasami ważnymi pod względem rekreacyjnym. Przez sołectwo przebiegają szlaki rowerowe bardzo często uczęszczane przez mieszkańców nie tylko Wielopola, ale również okolicznych wsi oraz Nowego Sącza. Nie rzadko infrastruktura drogowa jest wykorzystywana jako teren spacerowy, przez rodziców z najmłodszymi dziećmi co jest w tej chwili jedyną alternatywą dla parków, placów zabaw i obiektów rekreacyjnych, których nie ma w Wielopolu. W niedalekiej odległości, w miejscowości Wielogłowy znajduje się szkoła, otwarte boisko sportowe, gdzie młodzież bardzo często uczęszcza pieszo. Dodatkowo przez Wielopole przebiega granica dwóch parafii kościoła rzymskokatolickiego z siedzibami w Wielogłowach i w Nowym Sączu (Zabełcze), gdzie mieszkańcy dla spełnienia potrzeb religijnych również udają się pieszo.

Budowa oświetlenia ulicznego doprowadzi do zmniejszenia zagrożeń wynikających z poruszania się po drogach w Wielopolu przy braku jak i ograniczonej widoczności jak i może przyczynić się do wyeliminowania przestępczości pospolitej.

W związku z powyższym wykonanie chodnika dla pieszych i oświetlenia ciągów komunikacyjnych w Wielopolu zapewniłoby pieszym możliwość bezpiecznego, ciągłego i swobodnego poruszania się wzdłuż miejscowych ulic niezależnie od warunków atmosferycznych. Ujmując ogólnie, w ocenie mieszkańców realizacja projektu jest całkowicie zasadna i przez nich pożądana.

Wykonanie kładki dla pieszych przez rzekę „Wielopolanka” związane jest z umożliwieniem bezpiecznego przejścia dla pieszych w kierunku przejścia dla pieszych wzdłuż drogi krajowej nr 75 i poza tą drogą. Aktualnie nie istnieje chodnik na moście przez rz. Wielkopolankę wzdłuż drogi krajowej nr 75. istniejące pobocze jest bardzo wąskie, praktycznie uniemożliwiające swobodne przejście jednej osoby. Ponadto, po drugiej stronie drogi znajduje się galeria handlowa, centrum usług oraz przystanek komunikacji zbiorowej, z którego regularnie korzystają mieszkańcy Wielopola.

Realizacja powyższego zadania mieści się w zakresie przedmiotowym „Strategii Rozwoju Województwa Małopolskiego na lata 2011 – 2020” w obszarze 6 Bezpieczeństwo Ekologiczne, Zdrowotne i Społeczne”, oraz w „Strategii Rozwoju Gminy Chełmiec w obszarze 1 – „Wysoki Poziom Usług Społecznych i Bezpieczeństwa Publicznego w celu operacyjnym 1.1, tj. utrzymanie wysokiego poziomu bezpieczeństwa publicznego”.

3. Podmiot realizujący.

Zarządca dróg w miejscowości Wielopole – tj. Wójt Gminy Chełmiec - jako organ jednostki samorządu terytorialnego, do którego należą sprawy z zakresu planowania, budowy, przebudowy, remontu, utrzymania i ochrony dróg zgodnie z ustawą z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych.

4. Zakres realizowanych zadań.

Szczegółowy zakres projektowanych rozwiązań obejmuje:

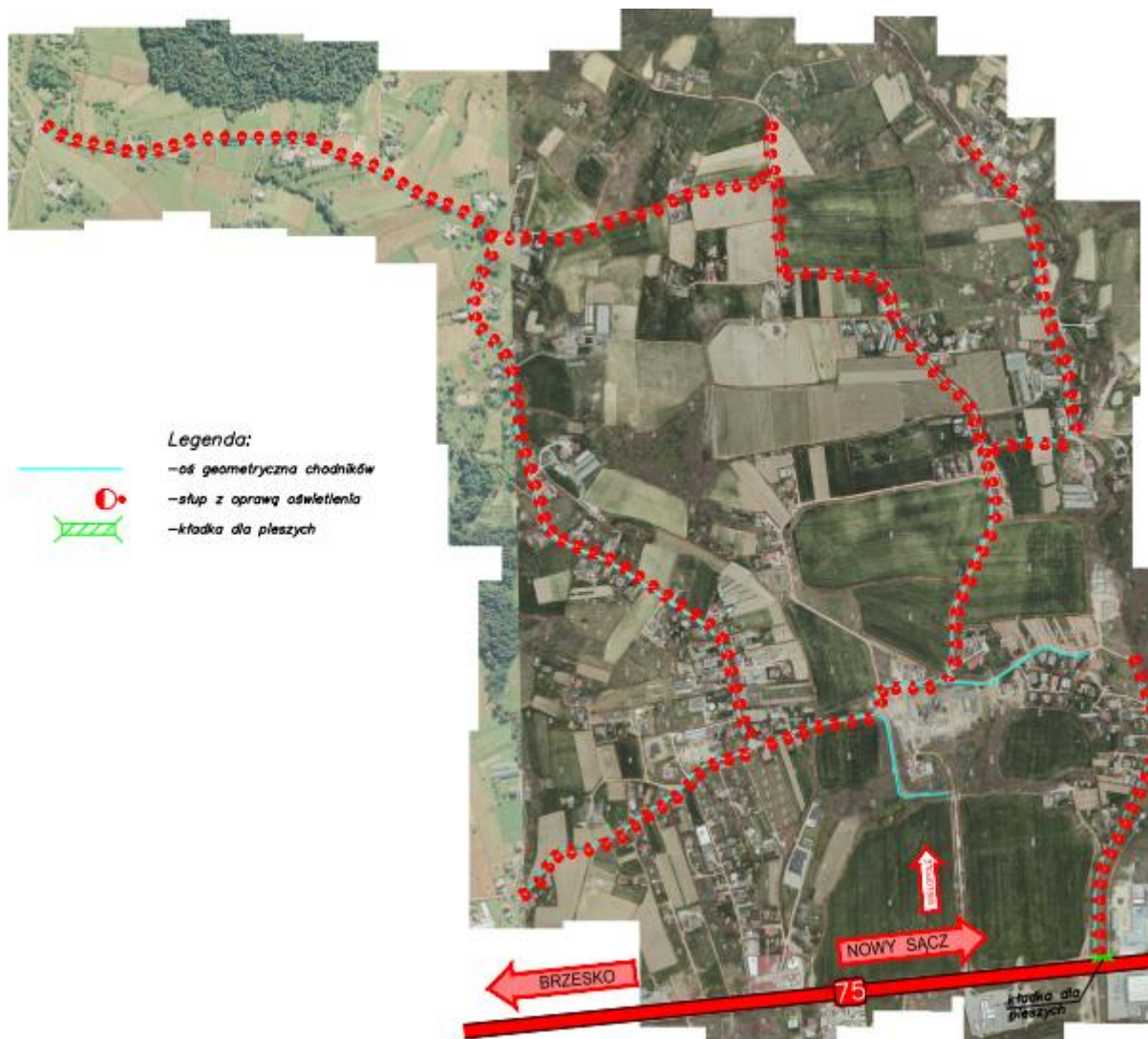
1. **Wykonanie ciągów pieszych** wzdłuż dróg gminnych we wsi Wielopole. Założenie projektowe przewiduje wykonanie jednostronnych chodników w miejscach istniejących rowów drogowych, które lokalnie zostaną zastąpione przez kanalizację deszczową. Wody opadowe z jezdni odbierane będą przez wpusty deszczowe zabudowane w linii krawężnika, połączone ze studniami rewizyjnymi kolektora deszczowego usytuowanego w miejscu istniejących rowów drogowych za pomocą przykanalików. Dalej wody opadowe prowadzone będą poprzez kanalizację do najbliższych odbiorników.

Lokalnie, w ramach terenowych możliwości będzie wykonanie wpustów ulicznych z wyprowadzeniem wód opadowych poprzez przykanaliki do rowu lub na skarpę nasypu. Konstrukcję nawierzchni chodnika zaprojektowano z kostki brukowej betonowej wysokości 8cm na podsypce cementowo – piaskowej 1:4 gr. 3 cm. na podbudowie z mieszanki niezwiązanej gr. 20 cm.

2. **Wykonanie oświetlenia** wzdłuż ciągów komunikacyjnych we wsi Wielopole. Słupy oświetlenia proponuje się usytuować w poboczach dróg jednostronnie.
3. **Wykonanie kładki dla pieszych** przez rzekę „Wielopolanka” w miejscu przedstawionym w załączniku (poza istniejącym obiektem). Kładka żelbetowa podparta byłaby na dwóch przyczółkach, a jej ustrój nośny stanowiłby ruszt stalowy złożony z dźwigarów, stężonych poprzecznikami. Obiekt zostałby wyposażony w balustrady i dojścia dla pieszych

5. Lokalizacja projektu

Wieś **Wielopole** (obszar administracyjny) położona w gminie Chełmiec, woj. małopolskie. Proponowane umiejscowienie poszczególnych elementów projektu zostało przedstawione na ilustracji poniżej:

6. Szacunkowa wartość.

	<i>ilość</i>	<i>koszt</i>
<i>chodnik wraz z kanalizacją</i>	4894,92 m	2 545 359,96 zł
<i>oświetlenie</i>	200 szt.	500 000,00 zł
<i>kładka</i>	1 szt.	350 000,00 zł
Razem:		3 395 359,96 zł

7. Prognozowane rezultaty.

Zgodnie z „Analizą wypadków spowodowanych przez kierujących pojazdami” publikowaną przez Komendę Główną Policji nieprawidłowe zachowanie się wobec pieszego przez kierujących pojazdami statystycznie znajduje się na czwartym miejscu, wśród wszystkich zaistniałych zdarzeń drogowych.

Jak wynika z tożsamyh zestawień z poszczególnych lat ilość zdarzeń drogowych, gdzie poszkodowanymi są piesi, z roku na rok ciągle w zastraszającym tempie rośnie. Kierowcy są sprawcami większości wypadków. Wśród czynników mających decydujący wpływ na bezpieczeństwo ruchu drogowego (człowiek – droga - pojazd) na pierwsze miejsce zdecydowanie wysuwa się człowiek. To właśnie zachowanie poszczególnych grup użytkowników dróg generalnie wpływa na powstawanie wypadków drogowych. Inne czynniki mają zdecydowanie mniejsze znaczenie. Pieszy jest użytkownikiem drogi, który w przypadku zaistnienia zdarzenia drogowego jest narażony na uszkodzenie ciała (prawie w każdym przypadku), lub śmierć. Każde nawet najmniejsze działanie mające na celu wydzielenie z obszaru drogi ciągu komunikacyjnego z przeznaczeniem dla poszczególnych jej użytkowników spowoduje zmniejszenie ilości negatywnych zdarzeń drogowych. Modernizacja i budowa infrastruktury drogowej poprzez budowę chodników dla pieszych, kładki dla pieszych przez rzekę (jako bezpieczniejszego przejścia dla pieszych) i budowę oświetlenia w obszarze zbudowanym w Wielopolu uspokoi ruch na ok. 80% długości dróg gminnych w naszej miejscowości i rezultacie doprowadzi do zmniejszenia możliwości zaistnienia negatywnych zdarzeń zarówno drogowych i przestępnych.

Dodatkowo należy zauważyć, że proponowane rozwiązania przebiegu chodników dla pieszych w miejscach istniejących rowów drogowych, które zostaną zastąpione przez kanalizację deszczową pozwolą docelowo na uregulowanie systemu odprowadzania wód opadowych w Wielopolu. Jednocześnie zminimalizuje koszty związane z potrzebą konserwacji istniejących rozwiązań (koszenie i czyszczenie - odszlamianie rowów, udrażnianie przepustów), oraz ograniczą do minimum możliwości powstanie szkód w mieniu mieszkańców Wielopola w wyniku zalania wodą w przypadku zaistnienia obfitych lub długotrwałych opadów deszczu i nagłych roztopów znacznej ilości śniegu.

Obszar III „Dąbrowa”

Budowa i remont obiektów na rzecz utworzenia Ośrodka Dziedzictwa Kultury Niematerialnej MATECZNIK

1. Nazwa

Budowa i remont obiektów na rzecz utworzenia Ośrodka Dziedzictwa Kultury Niematerialnej MATECZNIK

Remont konserwatorski zabytkowego dworu wraz z rewitalizacją parku i budową ogrodzenia oraz budowa nowego obiektu w miejscu nieistniejących, podworskich zabudowań gospodarczych oraz amfiteatru parkowego na potrzeby utworzenia Ośrodka Niematerialnego Dziedzictwa Kulturowego MATECZNIK

2. Opis projektu

W dniu 17 września 2015 r. Zarząd Województwa Małopolskiego podjął Uchwałę nr 1223/15

w sprawie przyjęcia Małopolskiego Planu Inwestycyjnego na lata 2015 – 2023 ujmującego inwestycje strategiczne w Małopolsce, które będą współfinansowane ze środków europejskich. W MPI przyjęte zostało zadanie pn. „**Udostępnianie zasobów dziedzictwa – utworzenie Ośrodka Dziedzictwa Kultury Niematerialnej**”. Po zrealizowaniu inwestycji placówka będzie się nazywała – **Ośrodek Niematerialnego Dziedzictwa Kulturowego MATECZNIK**

- Ośrodek Niematerialnego Dziedzictwa Kulturowego będzie pierwszą w Polsce, specjalistyczną placówką zajmującą się ochroną niematerialnego dziedzictwa kulturowego regionu. Ośrodek będzie oddziaływał na sąsiednie województwa, w szczególności na regiony, które zostały sztucznie podzielone granicami administracyjnymi województw, a ze względu na usytuowanie i dotychczasową działalność MCK SOKÓŁ, będzie miał również znaczenie ogólnopolskie i międzynarodowe.
- Stworzenie Ośrodka Niematerialnego Dziedzictwa Kulturowego ugruntuje i wzmocni wizerunek Małopolski w kraju i za granicą jako regionu wyróżniającego się w ochronie niematerialnego dziedzictwa kultury. Już obecnie działania w dziedzinie ochrony niematerialnego dziedzictwa prowadzone w Małopolsce znane są i cenione w Polsce oraz traktowane jako przykładowe i wzorcowe.
- Małopolska wyróżnia się, w Polsce i w Europie, niezwykłą różnorodnością, bogactwem i żywotnością kultury regionalnej tworzonej przez wieki przez kilkanaście

zamieszkujących te tereny grup etnograficznych, mniejszości narodowych i etnicznych oraz wpływy kulturowe narodów sąsiednich.

- Elementy tradycyjnej kultury Małopolski stały się znakami rozpoznawczymi kultury polskiej. Strój krakowski, strój podhalański, to rozpoznawalne na świecie znaki polskości.
- Najbardziej zróżnicowanym kulturowo, o najbardziej trwałych, nigdy nieprzerwanym tradycjach, jest **region południowej Małopolski czyli Sądecczyzna z Podhalem**, który stanowi mozaikę kilkunastu grup i podgrup etnograficznych.

Założenia funkcjonalno-użytkowe Ośrodka:

1. Pracownie specjalistyczne:

- etnograficzna
- etnomuzykologiczna
- etnochoreograficzna
- edukacji regionalnej
- fonograficzna
- audiowizualna
- repozytorium cyfrowe (serwerownia)
- studio nagrań
- gwar ludowych i folkloru słownego
- sztuki ludowej i rzemiosła artystycznego

2. 2 – 3 sale edukacyjne na ok. 40 – 50 osób (każda z tych sal kompleksowo wyposażona

w sprzęt multimedialny, odpowiednio wygłuszona), w tym:

- sala wykładowo-konferencyjna
- sala warsztatowa do zajęć manualnych.

3. sala wielofunkcyjna wraz z zapleczem, demontowaną sceną, rozsuwaną, teleskopową widownią amfiteatralną na ok. 200 osób.

4. Pomieszczenia specjalistyczne:

- pomieszczenie do spraw kwerend z czytelnią
– ze stanowiskami do korzystania z zasobów (4 stanowiska)
- centralne archiwum niematerialnego dziedzictwa kulturowego
- biblioteka specjalistyczna – 10 000 woluminów
- sala ekspozycyjna dla sztuki ludowej i rzemiosła artystycznego.

5. Pozostałe:

- pomieszczenie socjalne
- powierzchnie magazynowe na rekwizyty, pomoce dydaktyczne i itp.
- pomieszczenie techniczno-gospodarcze (utrzymanie obiektu i parku)
- garaż
- parking
- amfiteatr w parku
- pokoje gościnne
- pomieszczenia dla kierownictwa Ośrodka – gabinet dyrektora z sekretariatem.

3. Podmiot realizujący

Małopolskie Centrum Kultury SOKÓŁ w Nowym Sączu,
instytucja kultury Województwa Małopolskiego,
33-300 Nowy Sącz, ul. Jana Długosza 3, www.mcksokol.pl

4. Zakres realizowanych zadań.

I etap – kapitalny remont konserwatorski zabytkowego dworu (pow. 452 m²) oraz rewitalizacja parku (pow. 3,74 ha) wraz z ogrodzeniem całej nieruchomości.

II etap – budowa nowego obiektu w miejscu nieistniejących, podworskich zabudowań gospodarczych (ok. 2 500 m² powierzchni użytkowej) oraz amfiteatru parkowego.

5. Lokalizacja (dokładne miejsce przeprowadzenia projektu, nr działki)

Planowana inwestycja pn. „Ośrodek Dziedzictwa Kultury Niematerialnej” zlokalizowana będzie

w miejscowości Dąbrowa, Gmina Chełmiec, na działce nr 253/2

6. Szacowana wartość inwestycji

I etap – ok. 5 000 000 zł.

II etap – ok. 12 500 000 zł.

7. Planowany harmonogram realizacji

Lp.	Etapy realizacji	Data rozpoczęcia mm/rrrr	Data ukończenia mm/rrrr
1.	1. Przygotowanie dokumentacji projektowej	wrzesień 2015 r.	grudzień 2015 r.
2.	2. Przeprowadzenie procedury przetargowej na realizację prac	październik 2016 r.	grudzień 2016 r.
3.	Realizacja prac inwestycyjnych w zakresie: 1. adaptacja istniejącego budynku ok. 400 m ² 2. adaptacja istniejącego budynku mieszkalnego do pow. ok. 600 m ² 3. zakup wyposażenia do pracowni, biur 4. rewitalizacja parku, wykonanie ogrodzenia i budowa parkingu 5. Pracownie: 1) etnograficzna 2) etnomuzykologiczna 3) etnochoreograficzna 4) edukacji regionalnej 5) fonograficzna 6) audiowizualna 7) repozytorium cyfrowe (serwerownia) 8) pomieszczenia dla kierownictwa Ośrodka – gabinet dyrektora z sekretariatem – realizacja w I etapie	marzec 2017r	grudzień 2017r.

4.	<p>Realizacja dalszej części inwestycji (etap II) - budowa nowego obiektu w miejscu nieistniejących budynków gospodarczych dworu:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Pracownie; <ol style="list-style-type: none"> 1) studio nagrań, 2) języków gwarowych i folkloru słownego, 3) sztuki ludowej i rzemiosła artystycznego, 2. Pomieszczenia specjalistyczne: <ol style="list-style-type: none"> 1) sala wykładowo-konferencyjna 2) sala warsztatowa do zajęć manualnych, pomieszczenie do spraw kwerend z czytelnią – ze stanowiskami do korzystania z zasobów archiwalnych 3) centralne archiwum niematerialnego dziedzictwa kulturowego Małopolski, 4) biblioteka specjalistyczna – 10 000 woluminów, 5) sala ekspozycyjna dla sztuki ludowej i rzemiosła artystycznego, 6) pomieszczenia dla sekcji karpackiej. 3. sala wielofunkcyjna ze sceną demontowaną i rozsuwaną, teleskopową widownią amfiteatralną na ok. 200 osób, z zapleczem 4. Pozostałe: <ol style="list-style-type: none"> 1) amfiteatr w parku, 2) pokoje gościnne, 3) parking, garaż. 	styczeń 2018 r.	grudzień 2019 r.
----	--	-----------------	------------------

8. Prognozowane rezultaty

- W miejscowości Dąbrowa, Gmina Chełmiec powstanie nowa instytucja kultury, która docelowo będzie zatrudniała ok. 30 pracowników. Formalnie będzie to oddział Małopolskiego Centrum Kultury SOKÓŁ w Nowym Sączu, instytucji wojewódzkiej ale praktycznie będzie to Ośrodek o znaczeniu i oddziaływaniu ogólnopolskim a nawet międzynarodowym.
- Z działalności Ośrodka korzystać będą przede wszystkim kadry instruktorskie ruchu regionalnego, studenci studiów humanistycznych, naukowcy, nauczyciele, twórcy ludowi... Szacuje się, że rocznie z oferty Ośrodka będzie korzystało ok. 30 tys. osób.
- Ośrodek będzie instytucją otwartą dla środowiska. Część oferty będzie skierowana do mieszkańców Gminy. Udostępniony będzie zabytkowy park z muszlą koncertową oraz sala na ok. 200 widzów. Tak więc interesujący zabytek – zespół dworsko-parkowy, dotychczas niedostępny, zostanie udostępniony zarówno społeczeństwu

miejscowemu jak też osobom z zewnątrz, z Polski i zagranicy. Stanie się atrakcją Gminy.

Oczekiwane efekty realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji

Wizja realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji

Wizja realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji to obraz oczekiwanego stanu Gminy Chełmiec oraz obszarów zdegradowanych jako społeczność lokalna chciałaby osiągnąć po wdrożeniu Gminnego Programu Rewitalizacji. Aby określić ten stan należy odpowiedzieć na dwa pytania:

- Jak chcemy aby wyglądała Gmina, jaki jest stan pożądany?
- Co chcemy osiągnąć naszymi działaniami (co zmienić)?

Dzięki tak postawionym pytaniom można wskazać główny kierunek działania. Jest to także rodzaj zobowiązania na przyszłość, które nie tylko wskazuje dalekosiężny cel ale i motywuje całą społeczność lokalną do wspólnego działania. Pozwala także na wyznaczenie śródkresowych celów, celów szczegółowych a tym samym na monitorowanie postępów i nie zbaczanie z ścieżki prowadzącej do osiągnięcia celu głównego jakim jest lepsza przyszłość mieszkańców.

Planowanym efektem rewitalizacji jest:

Gmina Chełmiec rozwijająca się całościowo w sposób intensywny i zrównoważony pod względem społeczno-gospodarczym jak i przestrzennym, w której wszyscy mieszkańcy uczestniczą posiadając takie same szanse i możliwości. Gmina Chełmiec jako przestrzeń przyjazną, będącą atrakcyjną przestrzenią życiową dla wszystkich mieszkańców.

Należy pamiętać, że jednym z głównych założeń rewitalizacji jako takiej jest ożywianie obszarów będących w stagnacji. Ożywianie w znaczeniu wyrównywania. Celem jest takie wsparcie obszarów będących w sytuacji kryzysowej aby obszar całej gminy mógł rozwijać się równomiernie dla korzyści wszystkich mieszkańców.

Wskaźniki oczekiwanych efektów projektów rewitalizacji dla podobszarów

Poszczególne podobszary obszaru występowania sytuacji kryzysowej zostaną objęte projektami rewitalizacji, które choć wspólnie mają generować efekt dla całego obszaru kryzysowego oraz całej gminy to przede wszystkim są programami mającymi generować efekty dla podobszarów w których będą realizowane a dopiero pośrednio poprzez zmianę w podobszarze (niwelowanie sytuacji kryzysowej) wpływać na cały obszar oraz wreszcie gminę. Dlatego też dla ewaluacji efektów pośrednich wyznaczono wskaźniki efektów poszczególnych projektów dla każdego z podobszarów. Dzięki temu możliwe będzie monitorowanie postępów na najniższym poziomie efektów składowych, ewaluację poszczególnych projektów, ich wpływu i wywoływanej zmiany oraz ewentualną modyfikację i adaptację działań dla najodpowiedniejszego i najbardziej efektywnego wykorzystania środków dla osiągnięcia zamierzonego celu dla całego obszaru i gminy.

Poniższa tabela przedstawia zestawienie poszczególnych projektów dla każdego z obszarów oraz oczekiwanych wskaźników oczekiwanego efektu każdego z projektów.

Obszar	Projekt rewitalizacyjny	Wskaźniki oczekiwanego efektu
Obszar I „Chełmiec”	Budowa amfiteatru i	- zmniejszenie liczby

	zagospodarowanie terenu wokół obiektów sportowo-rekreacyjnych	<p>wykroczeń w zakresie dotyczącymi naruszeń Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi</p> <ul style="list-style-type: none"> - zmniejszenie liczby wykroczeń przeciwko bezpieczeństwu i porządkowi w komunikacji (szczególnie z udziałem pieszych i młodzieży) - liczba mieszkańców uczestniczących w przedsięwzięciach o charakterze kulturalnym - liczba zorganizowanych przedsięwzięć o charakterze społeczno-kulturalnym - liczba mieszkańców zaangażowanych w działalność organizacji pozarządowych - liczba organizacji pozarządowych działających na terenie miejscowości
Obszar II „Wielopole”	Budowa boisk sportowych w miejscowości Wielopole	<ul style="list-style-type: none"> - stworzenie infrastruktury sportowo-rekreacyjnej - liczba mieszkańców uczestniczących w przedsięwzięciach o charakterze sportowym na terenie miejscowości - liczba mieszkańców korzystających z powstałej infrastruktury
	Budowa: chodników dla pieszych powiązana z modernizacją systemu odprowadzenia wód opadowych, oświetlenia ulic wzdłuż dróg gminnych w sołectwie Wielopole, kładki dla pieszych przez rzekę Wielopolanka.	<ul style="list-style-type: none"> - zmniejszenie liczby wykroczeń przeciwko bezpieczeństwu i porządkowi w komunikacji - zmniejszenie liczby zdarzeń drogowych z udziałem pieszych
Obszar III „Dąbrowa”	Budowa i remont obiektów na rzecz utworzenia Ośrodka Dziedzictwa Kultury Niematerialnej MATECZNIK	<ul style="list-style-type: none"> - zmniejszenie liczby wykroczeń przeciwko bezpieczeństwu osób i mienia

		<ul style="list-style-type: none"> - stworzenie infrastruktury społeczno-kulturalnej - liczba mieszkańców uczestniczących w przedsięwzięciach o charakterze kulturalnym z stworzonym ośrodkiem - liczba przedsięwzięć o charakterze społeczno-kulturalnym odbywających się na terenie miejscowości
--	--	---

Tabela 10: Zestawienie poszczególnych projektów dla każdego z obszarów oraz oczekiwanych wskaźników oczekiwanego efektu każdego z projektów

Wskaźnik oczekiwanych efektów projektów rewitalizacji dla całej gminy

Najważniejszym oczekiwanym osiągnięciem zrealizowanego Gminnego Programu Rewitalizacji ma być wyprowadzenie wskazanych obszarów z stanu sytuacji kryzysowej a więc zmniejszenie, lub wręcz zlikwidowanie stanu deficytu na obszarach o jego szczególnie dużym natężeniu. Osiągnięcie celu spowoduje wyrównanie poziomu poszczególnych miejscowości czy obszarów w Gminie Chełmiec w sferach społecznej oraz gospodarczej lub środowiskowej lub przestrzenno-funkcjonalnej lub technicznej a tym samym stworzenie stanu w którym mieszkańcy żadnej części Gminy Chełmiec nie znajdują się w sytuacji dyskryminującej, która równocześnie generowałaby stan sytuacji kryzysowej i pogarszała ich standard życia w sferze społecznej oraz gospodarczej lub środowiskowej lub przestrzenno-funkcjonalnej lub technicznej.

Analiza SWOT – zagrożenia dla realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji

Analiza SWOT to jedna z najpopularniejszych technik analitycznych w zarządzaniu i planowaniu strategicznym, służąca do porządkowania informacji. Stosowana we wszystkich obszarach planowania strategicznego jako uniwersalne narzędzie pierwszego etapu analizy strategicznej. Jest stosowana do analizy wewnętrznego i zewnętrznego środowiska danej organizacji (tu gminy jako całości) oraz wyboru najodpowiedniejszego podejścia w projekcie i wyborze odpowiedniej strategii działania.

	POMOCNE w osiąganiu celów	SZKODLIWE w osiąganiu celów
WEWNĘTRZNE (cechy jednostki)	STRENGTHS (mocne strony)	WEAKNESSES (słabe strony)
ZEWNĘTRZNE (cechy otoczenia)	OPPORTUNITIES (możliwości)	THREATS (zagrożenia)

Technika analityczna SWOT polega na posegregowaniu posiadanych informacji o danej sprawie na cztery grupy (cztery kategorie czynników strategicznych):

- S (Strengths) – **mocne strony**: wszystko to co stanowi atut, przewagę, zaletę analizowanego obiektu,
- W (Weaknesses) – **słabe strony**: wszystko to co stanowi słabość, barierę, wadę analizowanego obiektu,
- (Opportunities) – **szanse**: wszystko to co stwarza dla analizowanego obiektu szansę korzystnej zmiany,
- T (Threats) – **zagrożenia**: wszystko to co stwarza dla analizowanego obiektu niebezpieczeństwo zmiany niekorzystnej.

Wreszcie - informacja, która nie może być poprawnie zakwalifikowana do żadnej z wymienionych grup, jest w dalszej analizie pomijana jako nieistotna strategicznie.

Dalsza analiza otrzymanych czynników strategicznych pozwala przyjąć jedną z 4 rodzajów strategii działania:

Strategia agresywna: przeważają mocne strony a w otoczeniu silnie powiązane z nimi szanse - strategia agresywna jest strategią silnej ekspansji oraz rozwoju

Strategia konserwatywna: działanie w niekorzystnym dla otoczeniu zewnętrznym, ale silnie powiązany z zagrożeniami zewnętrznymi zespół mocnych stron wewnątrz organizacji, jest więc w stanie zdecydowanie odpowiedzieć na zagrożenia

Strategia konkurencyjna: przewaga słabych stron nad mocnymi, ale funkcjonuje w przyjaznym dla siebie otoczeniu, co pozwala utrzymywać pozycję

Strategia defensywna: Słabe strony są silnie powiązane z zewnętrznymi zagrożeniami, istnieje duże ryzyko niepowodzenia. Strategia defensywna jest strategią nastawioną na przetrwanie.

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ol style="list-style-type: none"> 1. Dynamiki rozwoju całej gminy 2. Wielkość gminy 3. Przedsiębiorczość mieszkańców 4. Bliskość geograficzna miasta Nowego Sącza 5. Kompleksowość planowanych działań, wsparcie w realizacji celu innych programów 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Duży wpływ na sytuację kryzysową zjawisk o skali krajowej czy światowej (jak bezrobocie) na które działania samorządu mają znikomy wpływ

SZANSE	ZAGROŻENIA
<ol style="list-style-type: none">1. Zniwelowanie lub wyeliminowanie sytuacji kryzysowych2. Wyrównanie szans i komfortu życia mieszkańców na terenie całej gminy3. Wspomaganie rozwoju gminy (społecznego, ekonomicznego)	<ol style="list-style-type: none">1. Nie uzyskanie finansowania dla planowanych projektów2. Brak zaangażowania mieszkańców3. Słabszy niż zakładany wpływ projektów na stan kryzysowy rewitalizowanych obszarów4. Opóźnienia w realizacji

V. Nawiązanie do działań strategicznych wyższego szczebla

1. Strategia Rozwoju Województwa Małopolskiego na lata 2011-2020

Strategia Rozwoju Województwa Małopolskiego jest dokumentem określającym ścieżkę rozwoju województwa w długookresowej perspektywie. Realizowana strategia uwzględnia różnorodne procesy rozwojowe zachodzące w regionie a jej realizacja ma za zadanie zdynamizowanie tych procesów, a więc przyspieszenie i wzmocnienie pozytywnych efektów ich oddziaływania na region. Efektem końcowym ma być poprawa jakości życia mieszkańców osiągnięta przede wszystkim przez poprawę jakości życia i ułatwienie rozwoju. Strategia nie jest dokumentem uniwersalnym w skali kraju, tylko specyficznym dla regionu województwa Małopolskiego, uwzględniającym jego uwarunkowania geograficzne, gospodarcze i społeczne. Dlatego też kluczowym elementem Strategii jest wyznaczenie najważniejszych dla regionu rozwiązań oraz wyznaczenie kierunków i sposobów działań mających przygotować zarówno gospodarkę i infrastrukturę, jak i społeczeństwo regionu na czekające w przyszłości wyzwania.

W tym celu wyznaczono „cel główny” oraz siedem „obszarów” działania:

Cel główny Strategii Rozwoju Województwa Małopolskiego na lata 2011-2020:

Efektywne wykorzystanie potencjałów regionalnej szansy dla rozwoju gospodarczego oraz wzrost spójności społecznej i przestrzennej Małopolski w wymiarze regionalnym, krajowym i europejskim.

- **Obszar 1.** Gospodarka wiedzy i aktywności
- **Obszar 2.** Dziedzictwo i przemysły czasu wolnego
- **Obszar 3.** Infrastruktura dla dostępności komunikacyjnej
- **Obszar 4.** Krakowski Obszar Metropolitalny i inne subregiony
- **Obszar 5.** Rozwój miast i terenów wiejskich
- **Obszar 6.** Bezpieczeństwo ekologiczne, zdrowotne i społeczne
- **Obszar 7.** Zarządzanie rozwojem województwa

Dla każdego z siedmiu obszarów wyznaczono „cel strategiczny”, stanowiący opis pożądanego kierunku zmian lub docelowego stanu i pozycji regionu w perspektywie 2020 roku.

Obszar	Cel strategiczny dla obszaru	Powiązanie z LPR Gminy Chełmiec
1. Gospodarka wiedzy i aktywności	Silna pozycja Małopolski jako regionu atrakcyjnego dla inwestycji, opartego na wiedzy, aktywności zawodowej i przedsiębiorczości mieszkańców	
2. Dziedzictwo i przemysły czasu wolnego	Wysoka atrakcyjność Małopolski w obszarze przemysłów czasu wolnego dzięki wykorzystaniu potencjału dziedzictwa regionalnego i kultury	
3. Infrastruktura dla dostępności komunikacyjnej	Wysoka zewnętrzna i wewnętrzna dostępność komunikacyjna regionu dla konkurencyjności gospodarczej i spójności przestrzennej	

4. Krakowski Obszar Metropolitalny i inne subregiony	Silna pozycja konkurencyjna Krakowskiego Obszaru Metropolitalnego w przestrzeni europejskiej oraz wzrost potencjału ekonomicznego subregionów w wymiarze regionalnym i krajowym	
5. Rozwój miast i terenów wiejskich	Aktywne ośrodki usług publicznych i gospodarczych zapewniające szanse na rozwój mieszkańców małych i średnich miast oraz terenów wiejskich	Realizacja Gminnego Programu rewitalizacji poprzez swoje działania wpisuje się w obszar 5 poprzez zapewnienie mieszkańcom miejsc aktywnego wypoczynku.
6. Bezpieczeństwo ekologiczne, zdrowotne i społeczne	Wysoki poziom bezpieczeństwa mieszkańców Małopolski w wymiarze środowiskowym, zdrowotnym i społecznym	Realizowany Program ma na celu poprawę bezpieczeństwa w obszarach kryzysowych poprzez zapewnienie alternatyw dla spędzania wolnego czasu.
7. Zarządzanie rozwojem województwa	Efektywnie zarządzane województwo, którego rozwój oparty jest na współpracy i mobilizowaniu zasobów	

2. Strategia rozwoju Gminy Chełmiec na lata 2013-2020

Strategia rozwoju Gminy Chełmiec na lata 2013-2020 jest dokumentem zbliżonym w swych założeniach do Strategia Rozwoju Województwa Małopolskiego z tą różnicą, że obejmuje swoim zasięgiem sam obszar gminy uwzględniając przy tym wiele dokumentów strategicznych wyższego szczebla. Strategia rozwoju Gminy Chełmiec wizję rozwoju gminy w roku 2020 w sformułowaniu:

Gmina Chełmiec – jest nowoczesnym i dynamicznym miejscem, oferującym dogodne warunki mieszkaniowe, bezpieczeństwo i wysoką jakość życia, z rozwijającą się konkurencyjną i przyjazną dla środowiska gospodarką, szanującym dziedzictwo kulturowe, oferującym różnorodne formy wypoczynku i spędzania czasu wolnego.

Za tak sformułowaną wizją idzie misja gminy, którą jest: „**zapewnienie mieszkańcom oraz gościom Gminy jak najlepszej jakości życia poprzez poprawianie dostępności komunikacyjnej, rozbudowę infrastruktury technicznej oraz stwarzanie warunków do rozwoju gospodarczego, z zachowaniem poszanowania dla środowiska naturalnego.**”

W dalszych etapach koncepcyjnych obrano trzy obszary działania w których obrano cele strategicznie kluczowe dla osiągnięcia wizji obrazu Gminy Chełmiec wyrażonej przez mieszkańców oraz wynikającej z przeprowadzonych analiz. Obranymi obszarami strategicznymi są:

- **Obszar I.** Kapitał ludzki i jakość życia mieszkańców
- **Obszar II.** Aktywność gospodarcza i przedsiębiorczość
- **Obszar III.** Zarządzanie zrównoważonym rozwojem

W obrębie każdego z obszarów wyznaczono cel strategiczny oraz cele operacyjne:

Cel strategiczny, obszaru I (Kapitał ludzki i jakość życia mieszkańców): Utrzymanie wysokiego kapitału ludzkiego wraz z systematycznym wzrostem jakości życia mieszkańców		
Cele operacyjne	Kierunki interwencji:	Nawiązania do Program Rewitalizacji
Cel operacyjny 1.1: Wysoki poziom usług społecznych i bezpieczeństwa publicznego	- poprawa jakości kształcenia na poziomie podstawowym i gimnazjalnym; - wspieranie organizacji kształcenia ustawicznego dla mieszkańców; - wdrożenie systemowych	- poprawa standardu świadczenia usług o charakterze kulturowym, rekreacyjnym i sportowym; - poprawa poziomu bezpieczeństwa publicznego

	<p>form przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu;</p> <ul style="list-style-type: none"> - wspieranie organizacji podstawowej opieki zdrowotnej w zależności od potrzeb mieszkańców; - poprawa standardu świadczenia usług o charakterze kulturowym, rekreacyjnym i sportowym; - utrzymanie wysokiego poziomu bezpieczeństwa publicznego; - wspieranie i aktywizacja osób starszych <p>podejmowanie działań dostosowawczych w kontekście starzenia się społeczeństwa.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - przeciwdziałanie wykluczeniu poprzez rewitalizację obszarów kryzysowych (wykluczających) - zapewnienie alternatyw w spędzaniu wolnego czasu dla mieszkańców (szczególnie młodzieży i osób starszych)
<p>Cel operacyjny 1.2: Nowoczesna i dostępna infrastruktura techniczna</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozbudowa i utrzymanie systemów zaopatrzenia w wodę wraz z racjonalizacją zużycia wody; - rozbudowa sieci kanalizacyjnej oraz zwiększenie dostępności mieszkańców w zakresie komunalnego oczyszczania ścieków; - wspieranie budowy przydomowych oczyszczalni ścieków; - rozbudowa i modernizacja sieci gazowej; - rozbudowa i modernizacja sieci energetycznej. 	
<p>Cel operacyjny 1.3: Wysoka dostępność komunikacyjna gminy wzmacniająca mobilność mieszkańców</p>	<ul style="list-style-type: none"> - poprawa dostępności i jakości dróg gminnych; - wspieranie właściwej organizacji transportu zbiorowego; - udrożnienie komunikacji 	

	<p>drogowej w kierunku Nowego Sącza (obwodnica Chełmca, most na Dunajcu);</p> <ul style="list-style-type: none"> - tworzenie warunków dla integracji transportu w gminie z siecią komunikacyjną miasta Nowy Sącz; - rozwój infrastruktury dla transportu rowerowego i pieszego; - rozwój infrastruktury teleinformatycznej. 	
--	--	--

<p>Cel strategiczny obszaru II (Aktywność gospodarcza i przedsiębiorczość): Wzrost aktywności gospodarczej i przedsiębiorczości mieszkańców</p>		
Cele operacyjne	Kierunki interwencji:	Nawiązania do Program Rewitalizacji
<p>Cel operacyjny 2.1: Wysoki poziom przedsiębiorczości i aktywności gospodarczej mieszkańców</p>	<ul style="list-style-type: none"> - wspieranie i rozwój instytucji otoczenia biznesu; - współpraca z instytucjami oferującymi zwrotne formy finansowania działalności gospodarczej; - rozwój oferty inwestycyjnej oraz obsługi potencjalnych inwestorów; - wdrożenie instrumentów wsparcia dla rozwoju rolnictwa towarowego i ekologicznego; - wspieranie przedsiębiorczości opartej na rolnictwie; - wspieranie przedsiębiorczości opartej na przemysłach czasu wolnego; - rozwój postaw przedsiębiorczych wśród mieszkańców na etapie edukacji podstawowej i gimnazjalnej. 	
<p>Cel operacyjny 2.2: Stabilne</p>	<ul style="list-style-type: none"> - niwelowanie skutków bezrobocia poprzez aktywną politykę społeczną; 	

<p>zatrudnienie i poprawa sytuacji na lokalnym rynku pracy</p>	<ul style="list-style-type: none"> - organizacja kursów i szkoleń prowadzących do aktywizacji zawodowej mieszkańców; - prowadzenie stałego monitoringu lokalnego rynku pracy w zakresie planów i potrzeb zatrudnieniowych przedsiębiorców; - wspieranie kształcenia zawodowego w zależności od potrzeb lokalnego rynku pracy. 	
--	--	--

<p>Cel strategiczny obszaru III (Zarządzanie zrównoważonym rozwojem): Efektywnie zarządzana gmina szanująca dziedzictwo naturalne</p>		
Cele operacyjne	Kierunki interwencji:	Nawiązania do Program Rewitalizacji
<p>Cel operacyjny 3.1: Sprawny system promocji i zarządzania gminą</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozwój umiejętności i kompetencji kadr urzędu gminy; - rozwój kultury organizacyjnej administracji samorządowej; - wykorzystanie technologii ICT w zakresie usług świadczonych przez administrację samorządową; - marketing lokalny nakierowany na wykorzystanie przewag konkurencyjnych gminy; - współpraca z sąsiednimi gminami oraz władzami innych szczebli w zakresie realizacji zadań rozwojowych o oddziaływaniu ponadlokalnym. 	
<p>Cel operacyjny 3.2: Ochrona i zachowanie środowiska</p>	<ul style="list-style-type: none"> - bezpieczeństwo ekologiczne i ochrona przed skutkami klęsk żywiołowych; 	

<p>przyrodniczego</p>	<ul style="list-style-type: none"> - likwidacja przyczyn powstawania osuwisk, w szczególności poprzez umacnianie brzegów rzek i potoków oraz zapór przeciwrumoszowych; - rozwijanie recyklingu oraz gospodarka odpadami; - wpieranie rozwoju różnorodnych form energetyki odnawialnej; - racjonalne wykorzystanie potencjału obszarów chronionych; - współpraca z innymi podmiotami administracji samorządowej i rządowej w przypadku konieczności interwencji kryzysowej. 	
<p>Cel operacyjny 3.3: Kształtowanie i rozwój społeczeństwa obywatelskiego</p>	<ul style="list-style-type: none"> - kształtowanie i wzmacnianie tożsamości lokalnej, w szczególności wśród nowych mieszkańców gminy; - wzmacnianie aktywności obywatelskiej mieszkańców; - delegowanie zadań publicznych organizacjom pozarządowym i podmiotom społecznym; - wspieranie i promowanie wolontariatu; - realizacja zadań publicznych w systemie partnerstwa publiczno-prywatnego. 	<p>Poprzez włączenie mieszkańców w realizację Gminnego Programu Rewitalizacji promuje się postawę obywatelską.</p>

3. Strategia rozwiązywania problemów społecznych w Gminie Chełmiec na lata 2014-2020

Strategia rozwiązywania problemów społecznych w Gminie Chełmiec, choć z punktu widzenia budowy i założeń jest zbliżona do strategii rozwoju gminy i województwa to obejmuje tematyką swojego zainteresowania zupełnie inną sferę, którą jest sfera problemów społecznych.

Misją gminy wedle strategii jest:

Gmina Chełmiec przy wykorzystaniu aktualnych warunków społeczno-geograficznych, oraz udziale dostępnych środków i możliwości ma na celu poprawę warunków życia mieszkańców teraz i w przyszłości. Misja ta realizowana będzie poprzez przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób i rodzin, których sytuacja życiowa uniemożliwia przezwyciężenie trudności własnymi siłami, oraz umożliwienie rozwoju osobom (szczególnie młodym) aby zapewnić im, a tym samym i społeczności gminy Chełmiec lepszą przyszłość.

Powiązania celów strategicznych Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Chełmiec z Programem Rewitalizacji Gminy Chełmiec

Cel strategiczny	Cele operacyjne	Nawiązania do Program Rewitalizacji
1. Tworzenie warunków sprzyjających wychodzeniu z bezrobocia oraz przeciwdziałanie bezrobociu	A. ograniczenie liczby bezrobotnych B. podniesienie konkurencyjności sektora małych i średnich przedsiębiorstw	

	<p>działających na terenie gminy</p> <p>C. łagodzenie skutków bezrobocia oraz aktywizacja osób bezrobotnych</p>	
<p>2. Nowoczesny system wsparcia dla osób dotkniętych ubóstwem oraz wsparcie dla instytucji rodziny</p>	<p>A. Pomoc osobom i rodzinom, u których stwierdzono bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych</p> <p>B. Pomoc osobom dotkniętym ubóstwem, zapobieganie wykluczeniu społecznemu</p> <p>C. Niwelowanie barier i zapobieganie wykluczeniu młodzieży w celu przeciwdziałania dziedziczeniu ubóstwa</p>	<p>Zapewnienie miejsc o charakterze rekreacyjnym w obszarach kryzysowych a więc potencjalnie wykluczających wyrównuje standard życia mieszkańców, zapobiegając wykluczeniu w tej sferze życia.</p>
<p>3. Zintegrowany system wsparcia i aktywizacji osób zagrożonych wykluczeniem</p>	<p>A. Aktywizacja osób starszych i niepełnosprawnych oraz zapewnienie im właściwej opieki</p> <p>B. Zapobieganie wykluczeniu dzieci i młodzieży z ubogich rodzin</p>	
<p>4. Bezpieczna gmina – bezpieczny dom</p>	<p>A. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, pomoc osobom dotkniętym tym problemem</p> <p>B. Poprawa bezpieczeństwa na</p>	<p>Zapewnianie alternatywnych form spędzania wolnego czasu wpłynie na ograniczenie liczby wykroczeń, szczególnie wśród młodzieży.</p>

	terenie gminy	
--	---------------	--

VI. Plan finansowy realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji

Zostanie uzupełniony w trakcie konsultacji po dołączeniu zgłaszanych projektów rewitalizacyjnych

VII. System wdrażania oraz ewaluacji programu

Wdrażanie Gminnego Programu Rewitalizacji

Pierwszym etapem wdrażania Gminnego programu rewitalizacji Gminy Chełmiec będzie przyjęcie Programu stosowną uchwałą Rady Gminy Chełmiec. W przypadku stwierdzenia konieczności uaktualnienia, uzupełniania lub modyfikacji Programu, wprowadzenie jakichkolwiek zmian do uchwalonego już dokumentu będzie wiązało się z koniecznością przyjęcia odpowiedniej uchwały przez Radę Gminy Chełmiec. Wszelkie dokumenty związane z ewaluacją, sprawozdawczością z realizacji inwestycji oraz sprawozdawczością okresową z realizacji Programu będą adresowane do Rady Gminy Chełmiec.

Ponadto zgodnie z ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227 ze zm.) projekt niniejszego dokumentu należy skonsultować z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w celu ustalenia konieczności przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

System wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji powinien w jasny sposób określać struktury zarządcze i organizacyjne projektów. Jest to konieczne ze względu na możliwość zaangażowania partnerów społeczno-gospodarczych. Przejrzyste określenie struktur ułatwi działanie w trakcie wdrażania Programu.

W realizacji poszczególnych projektów będą brać udział dwa typy podmiotów:

- **Podmioty wykonawcze**, tzn. jednostki odpowiedzialne za realizację poszczególnych zadań
- **Podmioty zarządzające**, tzn. jednostki zarządzające oraz koordynujące wdrażanie całości programu, które równocześnie prowadzą ewaluację, monitoring oraz ocenę programu

Dla określenia systemu wdrażania samego programu, kluczowe znaczenie mają zatem podmioty zarządzające. Wymienić przy tym można następujące struktury, które muszą lub mogą być bezpośrednio zaangażowane w zarządzanie Programem:

- organy gminy, powołane do zarządzania na podstawie ustawowego umocowania (Wójt, Rada Gminy),
- komórka Urzędu, zespół zadaniowy wyodrębniony ze struktury Urzędu lub gminna jednostka zarządzająca poza strukturą Urzędu, na podstawie statutu i regulaminu organizacyjnego,
- specjalny podmiot zarządzający Programem, o ile zostanie ustanowiony.

Niezbędna i szczególna rola w zarządzaniu Programem przypada organom gminy i polega na jego ukierunkowaniu, uchwaleniu, kontrolowaniu i ocenie z punktu widzenia lokalnej strategii rozwoju. Jest to wyjątkowo istotne z uwagi na znaczenie realizacji Programu dla sprawnej implementacji pozostałych instrumentów rozwoju gminy, a także np. dla możliwości pozyskiwania środków z funduszy strukturalnych, itp.

W związku z tym, że wdrożenie LPR wymaga podejmowania szerokiego wachlarza różnorodnych działań o charakterze wykonawczym, powinno stanowić wyłącznie zadanie jednostki będącej pewnego rodzaju operatorem programu rewitalizacji, np. Komitetu Rewitalizacyjnego utworzonej w strukturach Urzędu, bądź też organizacji pozarządowej, której zlecona zostaną te obowiązki. Zadaniem Komitetu będzie zarządzanie takimi elementami jak:

- kontynuacja procesu planowania obejmującego aktualny okres programowania 2016 – 2020, w oparciu o elastyczność programu oraz możliwość pojawienia się nowych partnerów i nowych projektów rewitalizacyjnych;
- realizacja Programu, w znaczeniu koordynacji i animowania działań, w kierunku przestrzegania zasad wdrożenia, wymagań wewnętrznych (gmina) i zewnętrznych (UE), a tak-że spójności Programu,
- organizacja procesu promocji Programu i komunikacji społecznej (organizacje pozarządowe, przedsiębiorcy, struktury partnerstwa publiczno-prywatnego),
- monitoring realizacji Programu,
- sprawozdawczość i wewnętrzna ocena efektów Programu.

Komitet powinien działać z myślą o zainteresowaniu uczestnictwem w Programie użytkowników i potencjalnych inwestorów, a także wzmacniać wiarygodność Programu i wykazywać inwestorom ich interes w przystąpieniu do niego.

Ewaluacja i monitorowanie realizacji programu

W celu zapewnienia należytej prawidłowości w realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji konieczne jest zastosowanie systemu monitorowania postępów. Monitorowanie polegać będzie na systematycznym pozyskiwaniu i analizowaniu danych dotyczących realizacji poszczególnych projektów. Analiza danych ilościowych i jakościowych umożliwi odpowiednio wczesne wykrywanie niezgodności, a także umożliwi prewencję możliwych do przewidzenia komplikacji. Wyróżnić można dwie formy monitoringu, które znajdą zastosowanie w ocenie realizacji założeń niniejszego dokumentu. Monitoring rzeczowy polegać będzie na bieżącej inspekcji przeprowadzanych w danym czasie inwestycji, pozyskiwaniu informacji nt. postępach w ich realizacji, zapewnieniu zgodności z założeniami Gminnego Programu Rewitalizacji. Monitoring finansowy z kolei umożliwi kontrolę finansowych aspektów inwestycji oraz zapewni trwałość osiągniętych rezultatów. Dodatkowym aspektem monitoringu finansowego będzie pomoc partnerom uczestniczącym w rewitalizacji w uzyskaniu informacji nt. możliwych źródeł finansowania zewnętrznego inwestycji.

Poszczególne inwestycje będą objęte jednakowym systemem ewaluacji. Odpowiedzialny za to będzie podmiot zarządzający w postaci organów gminy, bądź też specjalnie oddelegowana komórka organizacyjna Urzędu Gminy lub zespół ekspertów, jeżeli zostanie utworzony. Podmiot zarządzający dokonywał będzie ewaluacji poszczególnych projektów, a także corocznej ewaluacji realizacji założeń Gminnego Programu Rewitalizacji. W roku 2020 zostanie przeprowadzona kompleksowa ocena efektów realizacji, porównanie osiągniętych wskaźników produktu i rezultatu z prognozowanymi, a także zostaną podjęte kroki w celu wyznaczenie kierunków rewitalizacji na następne lata.

Podmiot zarządzający wykona wzór karty oceny projektów, która zostanie wypełniona przez poszczególne podmioty wykonawcze po zakończeniu realizacji projektu. Dzięki temu możliwe będzie skwantyfikowanie wskaźników produktu i rezultatu z perspektywy pojedynczej inwestycji, co z kolei umożliwi opisanie i porównanie efektów w sposób jednoznaczny i przejrzysty. Mając do dyspozycji karty projektów zrealizowanych już inwestycji, ocenić będzie można ich skuteczność, oszacować zagrożenia i szanse inwestycji o zbliżonym charakterze. Wszystko to stanowić będzie punkt odniesienia w następnych latach procesu rewitalizacji, pozwoli nadać mu pożądany kierunek oraz uniknąć błędów dotychczas popełnionych.

Partycypacja i sposób komunikacji ze społecznością lokalną

Istotnym aspektem rewitalizacji jest zaangażowanie jak największej liczby potencjalnych partnerów. Umożliwi to społeczności lokalnej czynny udział w kształtowaniu przestrzeni wokół siebie oraz działanie na rzecz własnych interesów. Społeczność lokalna jest także w stanie dostarczyć istotnych informacji nt. potrzeb i problemów na obszarze, trudnych do wychwycenia podczas przeprowadzania wstępnych analiz. W związku z powyższym należy stworzyć ramy wzajemnej wymiany informacji i dyskusji o tym, jaki kształt powinna przybrać rewitalizacja. W dialogu powinno uczestniczyć jak najwięcej podmiotów zainteresowanych udziałem w Programie: organizacje pożytku publicznego, stowarzyszenia, przedsiębiorcy, spółdzielnie czy też indywidualni mieszkańcy Gminy Chełmiec a w szczególności mieszkańcy i podmioty znajdujące się na terenie poddanym rewitalizacji.

Utworzenie tego rodzaju swoistej platformy dyskusyjnej wymaga udostępnienia zainteresowanym szeregu sposobów komunikacji, wyrażania własnych opinii i zgłaszania potrzeb.

Skutecznym sposobem komunikacji bezpośredniej są różnego rodzaju seminaria, konferencje, warsztaty, prezentacje czy wykłady. Za ich pomocą dotrzeć można do dużej grupy potencjalnych partnerów, a forma tego rodzaju komunikacji wspiera obustronny przepływ informacji i sugestii. W ten sposób można na bieżąco informować lokalną społeczność o możliwościach pozyskiwania finansowania inwestycji ze środków zewnętrznych, a także zachęcać do korzystania z tych form finansowania.

Funkcję promocyjną powinna pełnić przede wszystkim komunikacja pośrednia, a więc publikacja broszur informacyjnych, ulotek, reklam, plakatów, raportów, wywiadów. Warto też zaangażować w te działania lokalną prasę, radio i telewizję. Biorąc pod uwagę kształtowania się w Polsce społeczeństwa informacyjnego nie wolno zapomnieć o bardzo znaczącym medium, jakim jest Internet. Wykonanie prostego portalu lub stworzenie dodatkowej sekcji w już istniejącym, zdecydowanie przyczyni się do skuteczniejszej promocji Gminnego Programu Rewitalizacji, a także pozwoli zainteresowanym szybki dostęp do podstawowych informacji.

VIII. Podsumowanie

Gminny program rewitalizacji Gminy Chełmiec na lata 2016-2020 został stworzony w celu identyfikacji problemów i zagrożeń w rozwoju gminy, a także by wyznaczyć główne ramy planowanego procesu rewitalizacji. Określono w nim granice obszarów zdegradowanych oraz działania podejmowane przez Urząd Gminy oraz zgromadzonych dotychczas partnerów. Nie oznacza to jednak zakończenia programowania działań rewitalizacyjnych do roku 2020. Niniejszy dokument ma stanowić punkt odniesienia oraz źródło informacji dla potencjalnych partnerów, zainteresowanych włączeniem się w rewitalizację Chełmca. Forma dokumentu zapewnia wysoką elastyczność w planowaniu rewitalizacji oraz łatwość aktualizacji w sytuacji pojawienia się nowych projektów, mających rozwiązać problemy zaobserwowane na obszarach kryzysowych.

IX. Spis wykresów i ilustracji

Rysunek II-1: Położenie Gminy Chełmiec względem Powiatu Nowosądeckiego	19
Rysunek II-2 Podział administracyjny Gminy Chełmiec.....	22
Tabela 1: Etapy sporządzania Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Chełmiec	16
Tabela 2 Ewidencja działań straży gminnej w 2015 roku	28
Tabela 3: Podmioty gospodarki narodowej w Gminie Chełmiec wg miejscowości statystycznych	31
Tabela 4: Ludność Gminy Chełmiec wg. miejscowości statystycznych	32
Tabela 5 Liczba dzieci uczęszczających do poszczególnych rodzajów szkół na terenie Gminy Chełmiec wg miejscowości statystycznych	33
Tabela 6 Liczba placówek bibliotecznych w Gminie Chełmiec wg miejscowości statystycznych z podaniem wielkości księgozbioru oraz dostępnych komputerów	34
Tabela 7 Bezrobocie w miejscowościach Gminy Chełmiec	35
Tabela 8 Liczba osób długotrwale bezrobotnych w miejscowościach w Gminie Chełmiec	36
Tabela 9 Wykaz obiektów o charakterze społeczno-kulturalnym.....	39
Tabela 10: Zestawienie poszczególnych projektów dla każdego z obszarów oraz oczekiwanych wskaźników oczekiwanego efektu każdego z projektów	72

X. Załączniki

Załącznik I	Mapa obszaru I „Chełmiec”
Załącznik II	Mapa obszaru II „Wielopole”
Załącznik III	Mapa obszaru III „Dąbrowa”